

Motto:
nebojujte proto, abyste za každou cenu vyhráli,
bojujte proto, abyste se nedali...

Tato publikace je vydána u příležitosti 20. výročí vzniku
Odborového svazu hasičů (OSH)

Vážení čtenáři,

chtěli jsme se soustředit na základní představení OSH a nejdůležitější události. Sami jsme však byli překvapeni, kolik materiálu skýtá za 20 let náš archiv. Vzhledem k prolínání různých problematik jsme nakonec nepostupovali přísně chronologicky. Při zpracovávání stovek stránek rozborů, stanovisek, usnesení a zápisů se nakonec jevilo vhodnější sestavit publikaci do kapitol podle témat. Jde o dílo více méně kolektivní, nejvíce práce na něm však odvedli JUDr. Vladimír Mühlfeit, který sedmnáct let stál v čele svazu a Ing. Jiří Nagaj, náš dlouholetý poradce. Oběma patří dík za odvedenou práci.

Dovolte mi ale nejdříve vzpomenout na kolegy, kteří zahynuli ve službě, i na ty, kteří vykonali kus záslužné práce ve prospěch hasičů jako odboroví funkcionáři a rovněž již nejsou mezi námi. Za všechny budiž jmenováni alespoň zakladatelé OSH Bohumil Havel z Jablonce n.N., Václav Klemens z Ostravy a Pavel Hájek z Nymburka. Čest jejich památce.

I. Odborový svaz hasičů se představuje

Členská základna, struktura, začlenění OSH

OSH je jednou ze dvou nástupnických organizací Federálního odborového svazu požárníků z povolání (FOSPP) založeného 10. února 1990 v Brně. Druhou je Odborový svaz hasičů na Slovensku, jehož prezidentem je od založení v r.1993 Daniel Petrovič a viceprezidentem Peter Križanský. Úzké a přátelské vazby mezi oběma svazy samozřejmě přetrvávají. OSH sdružuje příslušníky a zaměstnance HZS ČR a centrály OSH. Svaz byl zakládajícím členem Československé konfederace odborových svazů (ČSKOS) i Českomoravské konfederace odborových svazů (ČMKOS). Je též členem odborové Internacionály veřejných služeb (Public services international, PSI) sdružující přes 20 mil. odborářů ze 150 zemí. Organizovanost v OSH v rámci HZS ČR se dlouhodobě pohybuje mezi 65% a 80%. Struktura OSH základními organizacemi (ZO) při územních odborech HZS krajů a krajskými organizacemi (KO) při HZS krajů kopíruje strukturu HZS ČR. ZO OSH nejsou ustaveny až na Brno při krajských ředitelstvích, jejichž příslušníci a zaměstnanci jsou v menší míře organizováni v OSH prostřednictvím členství v některé ZO a většina jich není odborově organizována vůbec. ZO OSH se nikdy nepodařilo ustavit na generálním ředitelství HZS ČR.

Nejvyšším orgánem OSH je sjezd, který se koná jedenkrát za čtyři roky a jehož delegáty tvoří předsedové ZO, volení členskou schůzí ZO a další volení členové z každé ZO. Nejvyšším orgánem mezi sjezdy je Výkonná rada OSH, tvořená všemi předsedy ZO OSH, která se schází zpravidla jednou za rok. Mezi jejími zasedáními řídí činnost svazu předsednictvo, tvořené předsedy krajských organizací OSH. Ty si volí ze svého středu předsedové ZO v každém kraji. Předsednictvu vyjadřuje důvěru sjezd OSH. Ze svého středu volí předsednictvo na sjezdu předsedu a dva místopředsedy OSH. Při usilování o nejvyšší posty musí tedy člen OSH obstát ve volbách na okresní, krajské a celostátní úrovni. Na centrální úrovni funguje též tříčlenná revizní komise OSH volená sjezdem.

Prvním předsedou FOSPP na období od ustavujícího do 1.řádného sjezdu (1990-1991) byl zvolen Josef Richter ze ZO Brno, od r.1991 do r.2008 byl předsedou FOSPP a posléze OSH JUDr. Vladimír Mühlfeit ze ZO Litoměřice, v současnosti svaz vede Zdeněk J. Oberreiter ze ZO Rychnov n.Kn. Na postech místopředsedů svazu se vystřídali Peter Križanský (Bratislava), Josef Richter (Brno), Bc.Miroslav Kadeřábek (Jindřichův hradec), Zdeněk J. Oberreiter (Rychnov n.Kn.), Zdeněk Juřík (Jablonec n. N.) a Bc. Roman Stejskal (Brno). Dlouholetou předsedkyní revizní komise je paní Ivana Nohová z Hradce Králové.

Mezi největší výhody členství v OSH patří špičkové úrazové a odpovědnostní pojištění, které je díky velké propojitelnosti členské základny levné samo o sobě a zvláště

pak v porovnání s tím, kdyby si členové tyto dva druhy pojistek platili individuálně. OSH navíc obě pojistky stále více dotuje, takže se členům de facto vrací nezanedbatelná část z členských příspěvků (odvádí se 1% z platu, z toho 50% centrále, s 50% si základní organizace hospodaří samy). Samotný člen potom za obě pojistky vydává symbolickou částku a nastane-li pojistná událost, jsou mu, nebo někdy bohužel už jen jeho pozůstalým, vypláceny částky většinou několika set násobně vyšší, než kdy ovedl na členských příspěvcích. Pojištění funguje od r. 1992 s jednoroční výjimkou vždy s pojišťovnou Kooperativa a.s. a na plněních již bylo vyplaceno přes 20 mil. Kč. Úsměvné byly v prvních letech fungování odborového pojištění tlaky vedení sboru i některých okresních náčelníků na to, aby OSH pokrýval tímto skutečně velmi výhodným pojištěním i příslušníky, kteří v odborech nejsou. Oběma druhy pojistek jsou kryty i některé pojistné události, na které se běžně pojištění nevztahuje, protože si OSH jako dlouholetý, seriózní a tudíž VIP partner pojišťovny postupně vymohl některé odchylky od všeobecných pojistných podmínek, čehož individuální pojistník, ani malá skupina nemůže dosáhnout.

Největší chloubou OSH je ovšem vzájemný podpůrný fond (VPF), založený z iniciativy Josefa Richtera a Petra Križanského 1.2.1993. Do něj si symbolickou částkou 300,- Kč, která se jim vrací v podobě dotací OSH na úrazové a odpovědnostní odborové pojištění „spořilo“ v r.2009 již více než 5 500 členů. Z fondu jsou podobně jako z pojistek poskytována plnění členům v případech tíživých životních situací, jako je částečná, či plná invalidita. Vzhledem k trvalému nárůstu zájmu o členství ve fondu a dlouhodobě aktivnímu saldu fondu, rozhodlo předsednictvo OSH, které plní funkci rady fondu v r. 2003 o rozšíření plnění i pro členy, kteří utrpí poškození, či zničení domu (bytu), bytového vybavení a pod. v důsledku živelní události. U členů, kteří si do VPF platí od jeho založení, se již plnění blíží i s každoroční bonifikací za věrnost fondu ke 150% částek, přesně vymezených v pravidlech. Výjimkou tak není plnění vyšší než 420.000,- Kč. Fond se vzhledem k rozdělení FOSPP a zřejmě menšímu pochopení členské základny v r. 1993 bohužel nepodařilo v takto stabilizované podobě vybudovat našim slovenským kolegům, což může být jedním z důvodů menší motivace ke členství v hasičských odborech v rámci HZZ Slovenské republiky. V roce 1993 pochopilo výhodnost členství ve VPF 1001 členů OSH, v roce 2007 to již bylo 5274 členů OSH a na účtu OSH bylo téměř 7 mil. Kč. **Podrobněji viz grafy v příloze č. 1-3** V případech nejsmutnějších organizuje centrála OSH ještě nad rámec úrazového pojištění a vzájemného podpůrného fondu veřejné sbírky na pomoc pozůstalým po hasičích, kteří zahynuli při výkonu služby. Některé ZO pomáhají i jinak, např. pomocí pozůstalým při dostavbě domu a pod. Při organizování veřejných sbírek je samozřejmostí zřízení zvláštního účtu a umožnění kontroly každému, kdo do sbírky přispěl. Samozřejmostí je i to, že veškerou režii, spojenou s organizováním sbírky nese vždy OSH. Adresátům pomoci ze sbírky je tak vždy do poslední koruny vyplaceno

vše, co bylo vybráno a jednalo se zatím vždy o částky v řádech minimálně statisíců Kč. Pouze při pomoci členům po povodních se většina plnění vzhledem k počtu poškozených pohybovala u většiny z nich „jen“ v řádech desítek tisíc Kč. Měli jsme však i člena, který v roce 2002 vyjel s jednotkou pomáhat lidem při povodních a když se po necelém týdnu vrátil domů, doslova nebylo kam, protože jeho dům voda srovnala se zemí. V tomto případě se odborům podařilo sehnat dost peněz na postavení zcela nového domu.

Také odpovědnostní pojištění, přezdívané mezi hasiči „blbenka“, nabývá stále na významu, protože škody, způsobené např. strojníky na požární technice, ale i „deními“ na osobních vozidlech, jdou i při menších nehodách dnes zpravidla do desítek, či stovek tisíc korun a Sbor čím dál více vzhledem k nepojištění vozidel havarijní pojistkou využívá možnosti, předepsat k úhradě náhradu škody v maximální zákonné výši, což činí nezanedbatelný čtyřapůlnásobek průměrného služebního příjmu, jde-li o příslušníka, resp. platu, jde-li o zaměstnance. Členové OSH si proto velmi dobře uvědomují rozdíl mezi povinnostmi uhradit např. 100 tisíc Kč v případě nepojištění a možností uhradit pouze 10% spoluúcast v případě, že jsou odborovou odpovědnostní pojistkou pojištěni. Od r. 2007 je navíc i tato pojistka dotována centrálou OSH, takže její cena pro člena je skutečně symbolická.

Na posledním místě mezi odborovými výhodami, nikoliv však co do významu, je právní poradenství OSH pro členy. Existuje jednak na úrovni obvyklé ve většině svazů, t. j. v oblasti pracovních právních vztahů, prostřednictvím regionálních poradenských středisek ČMKOS a dále, což je v rámci odborů s výjimkou NOSP a částečně i OS státních orgánů zcela ojedinělé, přímou expresní právní poradnou OSH na zavolání, event. elektronickou cestou. Tuto službu mají členové k dispozici v podstatě non stop. Minimálně základní radu v obtížné situaci dostanou telefonicky ihned a na většinu e-mailů se odpovídá v průběhu 24 hodin. Kromě pomoci např. s odvoláním proti rozhodnutí služebního funkcionáře dostává se členům běžně i zastoupení u soudů.

Webové stránky svazu www.osh.cz, na kterých svaz poskytuje členům i veřejnosti aktuální informace, nemají co do četnosti, rozsahu, i rychlosti aktualit v oblasti odborů konkurenci. Jejich dlouhodobá sledovanost činí průměrně 2.800 vstupů týdně. Raritou stránek je rubrika hasičský bazar, využívaná především dobrovolnými hasiči.

Základní organizace (ZO) OSH

Život v ZO z hlediska odborového, i když to tak mnozí členové nevnímají, obnáší především kolektivní vyjednávání, které začíná v odborových úsecích každé ZO a po odborové linii vrcholí dohodou všech ZO v daném kraji na návrzích odborů

ke kolektivní smlouvě a pravidlům pro hospodaření s Fondem kulturních a sociálních potřeb (FKSP). Předseda krajské organizace OSH po té projednává návrhy event. protinávrhy odborové strany s vedením HZS kraje a po nalezení shody uzavírá a podepisuje s ředitelem HZS kraje kolektivní smlouvu a pravidla FKSP na další kalendářní rok. V některých krajích jako folklorní truc odborům trvá ředitel kraje na tom, aby kolektivní smlouvu podepsali předsedové ZV ze všech územních odborů (okresů). To nikomu nevádí, i když z hlediska právního jde o podpisy nadbytečné, což lze jednoduše doložit stanovami OSH.

Popsané vyjednávání klade nároky v první fázi především na předsedy ZV, kteří musí umět sjednotit rozdílné názory a požadavky jednotlivých požárních stanic, když např. z hlediska FKSP jedna upřednostňuje nákupy permanentek do posilovny, či bazénu, sauny a pod., jiná by raději posílila kulturní činnost, jiná příspěvky na rekreace atd. S trochou nadsázky lze říci, že jedinou pro všechny posvátnou věcí jsou stravenky. Předseda ZV musí též nepopulárně občas vysvětlovat, že některé požadavky jsou nereálné prostě proto, že by takový příspěvek byl v rozporu s vyhláškou o FKSP. Obdobně musí předseda ZV sladit i návrhy a požadavky jednotlivých odborových úseků na používání druhého zdroje financí, a to vlastních peněz ZO (50% členských příspěvků zůstává v pokladně ZO), se kterými je možnost nakládání samozřejmě volnější. Tomu odpovídá i pestřejší paleta konkrétních plnění v jednotlivých ZO, od nákupu dárkových poukázek do obchodního domu, přes event. výpomoc členovi v nouzi nad rámec možností FKSP, zakoupení darů a upomínkových předmětů důchodcům a pod., až po někde ještě přežívající zvyk kupování vánočních kolekcí. I to je právo každé ZO, protože jde o peníze jejich vlastních členů a rozdají-li např. kolekce dětem na hezké mikulášské nadílce, není na tom přece nic špatného, ba naopak. Posměch odborovým kolekcím 20 let po změně režimu vyjadřují tak spíše pozdní hrdinové revoluce resp. ti, kteří na víc než na zesměšňování jiných nemají.

Podstatnou změnou od dob ROH, alespoň uvnitř OSH, je schůzovní činnost a její četnost. O takřka všech základních organizacích lze říci, že většina praktických věcí v průběhu roku se odehrává neformálně v odborových úsecích a následně v jejich komunikaci se členy ZV a že členská schůze se až na výjimky koná zpravidla jednou za rok, jako schůze bilanční, výroční. Ani po formální stránce není již schůzovní činnost svázána tak pevnými pravidly a administrativou, jako tomu bylo v odborech v rámci předrevolučních struktur ROH. Úroveň členských schůzí v jednotlivých krajích je proto více rozdílná a někdy lze najít velké rozdíly i mezi sousedními ZO v kraji. Na jedné straně lze zažít členskou schůzi, která kompletně trvá hodinu a půl a je v podstatě jen rychlým výčtem podaných zpráv a informací, s minimem diskuze a usnesením. Protipólem jsou ZO, kde členové ZV již tradičně dokáží výroční schůzi zorganizovat např. i se zabíjačkou, živou hudbou, slavnost-

ním přijímáním nových členů, poděkováním důchodcům a pod. Takové ZV bezesporu pomáhají udržovat na slušné úrovni mezilidské a kolegiální vztahy v daném územním odboru. O prvně zmíněných naopak často platí, že i díky menšímu zájmu vedení územního odboru o úroveň těchto vztahů zaměstnanci zde spíše jen „chodí do práce“.

Obdobně podle aktivity ZV se v ZO více, či méně pořádají různé společné akce v průběhu roku, od zájezdu do divadla, na fotbal, či třeba na autosalon, až po sportovní akce, např. turnaje ve fotbalu, hokeji, stolním tenisu, hokejbalu, cyklistické závody a pod.

II. Důvody vzniku samostatných hasičských odborů

Listopad 1989, počátek nové éry Sboru požární ochrany ČR i hasičských odborů

Historicky první samostatné hasičské odbory začaly v Čechách vznikat v listopadu 1989 částečně na bázi tehdejšího občanského hnutí - Občanských fór, spontánně zakládaných nestraníky na správách a útvech Sboru požární ochrany a částečně na bázi odborových úseků základních organizací Odborového svazu státních orgánů, peněžnictví a zahraničního obchodu při krajských a okresních národních výborech, jejichž součástí byly správy a útvary Sboru požární ochrany. Na Slovensku probíhal obdobný proces v rámci občanského hnutí Verejnosť proti násiliu (VPN) a rovněž na bázi slovenských odborů státních orgánů. Rozhodujícím mezníkem v procesu diskusí o směřování „státních“ profesionálních hasičů byl 15. prosinec 1989. Na aktivu v Příbyslavi, svolaném na žádost hasičských občanských fór z okresů náčelníkem Hlavní správy Sboru požární ochrany MV (HS Sboru PO) panem plk. Ing. Pavlem Stokláskem se obě česká hnutí (OF a dosavadní odbory) dohodla na vytvoření samostatných hasičských odborů s přizváním kolegů ze Slovenska. Hlavní důvody nespokojenosti profesionálních „státních“ hasičů se situací v zákonem o požární ochraně sice de iure deklarovaném, ale de facto nejednotném sboru požární ochrany, by se daly shrnout takto:

- Hasičům vadilo, že ministr vnitra měl fakticky možnost vydávat rozkazy k rozhánění demonstrantů vodními děly hasičů, což měl být podle zákona vyložene policejní nikoliv hasičský zásah. V Praze se tak v minulosti několikrát bohužel stalo. Hasiči v některých okresech proto v listopadu 1989 prostřednictvím Občanského fóra při demonstracích veřejně vyhlásili, že dostanou-li rozkaz ke stříkání do spoluobčanů, odmítnou jej splnit. Zakladatel a mluvčí hasičského OF v Litoměřicích byl dokonce za takové veřejné vystoupení na náměstí po

ukončení shromáždění předveden třemi tajnými policisty k tajemníkovi ONV (!) a dotazován, zda ví, čeho se dopustil. Odpověděl, že zřejmě spáchal minimálně 2 trestné činy proti republice v jednočinném souběhu a po té byl propuštěn. V některých okresech hasiči živelně demontovali ochranné drátěné klece, které byly u lafetových proudnic na nástavbě CAS připraveny na ochranu obsluhy proti kamenům demonstrantů.

- Hasičům samozřejmě vadila výrazně nižší platová úroveň v porovnání s policisty.
- Hasiči byli v pracovním poměru a ze služebního poměru se na ně vztahovaly v podstatě pouze „povinnostní“ prvky a omezení, jako je nařizování pohotovostí, nemožnost odmítnout splnění rozkazu a pod. Výhodu institutů, kompenzujících riziko a náročnost služby, jako je odchodné, příspěvek za službu, ozdravné pobyty, požívali vojáci z povolání a policisté.
- Vadila i nejednotnost Sboru požární ochrany, začlenění správ Sboru PO jako zvláštního orgánu do okresních (krajských) národních výborů s postavením na úrovni odboru, existence okresních (krajských) útvarů Sboru požární ochrany jako pouhého zařízení okresního (krajského) národního výboru bez právní subjektivity. Jeden z členů přípravného výboru to vystihl větou, že profesionální hasiči jsou vlastně jen jakousi krojovanou družinou národního výboru.
- Vadila zastaralá požární technika a výstroj včetně ochranných oděvů, izolačních dýchacích přístrojů, spojových prostředků atd.
- Vadil i neuspokojivý stav mnoha požárních stanic v ČR.
- Bylo takřka nepředstavitelné, že by se k prezidentu republiky nebo k předsedovi vlády dostávali pravidelně zástupci profesionálních hasičů, aby je mohli informovat o svých problémech. S nejvyššími představiteli státu a v té době fakticky jediné vládnoucí strany měli mnohem častěji možnost jednat a ovlivňovat je představitelé Svazu požární ochrany (SPO), kteří jednali, jak často tvrdili, jménem více než 350 000 požárníků. U politiků, neznalých problematiky požární ochrany, s takovým tvrzením mohli bodovat. S tím byli profesionální hasiči srozuměni, co se týkalo zájmů dobrovolných hasičských jednotek, právem se jim však nelíbila státní podpora právě onoho aparátu SPO, který byl čtvrtou největší složkou Národní fronty. V České národní radě měli ze svých řad profesionální hasiči jednu zástupkyni, paní pplk. Šantorovou, ale nějaké větší lobování vlastními lidmi přímo mezi poslanci v parlamentu kromě její pro Sbor velmi záslužné práce v podstatě nepřipadalo v úvahu.
- Ani po odborové linii se v rámci Revolučního (vše)odborového hnutí (ROH) hasičský hlas nedonesl k nejvyšším odborovým orgánům, protože hasiči byli odborově organizováni pouze v odborových úsecích základních organizací Odborového svazu státních orgánů, peněžnictví a zahraničního obchodu při okresních a krajských národních výborech.

III. První polovina 90. let. Napětí mezi jednotlivými složkami požární ochrany. Mezinárodní kontakty

Pražští hasiči, funkcionáři Svazu požární ochrany, představitelé Unie závodních požárních útvarů a poslanec ODS Váca proti Hlavní správě Sboru požární ochrany a hasičským odborům

V období t. zv. sametové revoluce usilovali představitelé SPO především o další rozvoj dobrovolné požární ochrany a o rozšíření svého vlivu na dění v požární ochraně. Za tím účelem nabízeli politikům m. j. jednostranné informace o systémech požární ochrany v zahraničí, ze kterých vyzvedávali hlavně příklady dobrovolných požárních sborů a profesionálních sborů, začleněných pod města. A jaksi „zapomínali“ dodat, že mnozí profesionálové ze západní Evropy nám po seznámení s naším systémem požární ochrany a předobrazem integrovaného záchranného systému toto uspořádání závidí. Ke snahám omezovat a v některých místech až likvidovat „státní“ profesionální požární ochranu se přidali i někteří představitelé podnikových hasičů, závodních požárních útvarů (ZPÚ), sdružení v Unii ZPÚ. Ti se právem obávali, že s očekávanou privatizací podniků budou jejich stanice rušeny a nechtěli se ani smířit s poznáním, že šanci na pozdější alespoň některé kompenzační výhody služebního poměru mohou mít prostřednictvím § 5 zákoníku práce pouze zaměstnanci státu, nikoliv zaměstnanci soukromých subjektů, kteří v taxativním výčtu vybraných skupin logicky chyběli. Mezi „státními“ a podnikovými hasiči, přesto, že jim vedení OSH i HS Sboru PO trpělivě vysvětlovalo rozdíly mezi pracovním vztahem ke státu a k soukromým subjektům, vznikalo napětí zvláště, když „státní“ hasiči v některých podnikových reprezentantech poznávali své bývalé kolegy, kteří za totalitního systému odešli za lepšími výdělky právě do podnikové sféry a nyní by se rádi vrátili do státní sféry.

Proti tvořícímu se konglomerátu odpůrců „státní“ požární ochrany stálo vedení HS Sboru PO v podstatě osamocené. To byl zřejmě jeden z hlavních důvodů, proč přivítalo vznik samostatných hasičských odborů a vycházelo jim maximálně vstříc. Dělo se tak nejen v otázkách souvisejících s dobudováním struktury FOSPP, ale i v oblasti legislativy, ekonomiky a dalších.

Přístup HS Sboru PO k nově vznikajícím hasičským odborům lze nejlépe charakterizovat slovy korektní, vstřícný a otevřený. Představitelé FOSPP si však od počátku bedlivě hlídali nezávislost nejen politickou, ale i na služebním vedení a odmítali jakoukoliv nabídku, která by ji mohla ohrozit, od nabídek zapůjčení služebních vozidel, přes nabídku přednostního práva na převod rekreačního zařízení v Jáchymově až po nabídku kancelářských prostor zdarma na HS Sboru PO. Spolupráci mezi služebním vedením a vedením odborů na přípravě novely zákona o požární ochraně, prvního katalogu prací, ve kterém se hasičská profese objevila jako samostatná činnost, zákona o platu

a odměně za pracovní pohotovost v „ROPO“ a prováděcího nařízení vlády o platových poměrech příslušníků Sboru požární ochrany a pod., nelze v počátečním období skutečně hodnotit jinak, než jako konstruktivní a oboustranně korektní.

Seminář PSI na Roučmírově Mlýně, první mezinárodní srovnání požárních služeb v Evropě

V r.1992 uspořádal FOSPP s pomocí PSI, HS Sboru PO a Správy a útvaru Sboru PO Kladno první porevoluční mezinárodní seminář, jehož cílem byla především vzájemná výměna informací o systémech požární ochrany v jednotlivých zemích, vč. otázek platového ohodnocení a sociálního zabezpečení hasičů, jejich výstroje a výzbroje, ochranných prostředků atd. Výsledkem srovnávání byla tehdy očekávaná zjištění, že zaostáváme především v požární technice a ochranných prostředcích. Platovou úroveň bylo možno srovnávat velmi obtížně, a to jak z důvodů rozdílů kurzových i t. zv. spotřebních košů a kupní síly. Celkově ale bylo zřejmé, že jsme i v této oblasti podstatně níže než vyspělé státy. Ještě hůře bylo možno srovnávat sociální zabezpečení, nicméně např. v porovnání s Velkou Británií či Irskem, se naše vládní politika odvíjela opačným směrem – zatímco oni bojovali o dřívější odchody do důchodu pro výjezdové hasiče, u nás se rušily t. zv. důchodové kategorie, a tak bylo možno spočítat dopředu, kdy toto opatření dopadne i na dosluhující generaci hasičů, kteří však stejně byli na rozdíl od armády, horníků, či policie, jen ve druhé, o stupeň nižší kategorii. I díky poznatkům z tohoto semináře se FOSPP utvrdil v poznatku, že nejlepší, nejkompaktnější řešení sociálního zabezpečení by hasičům přinesl služební poměr. Jeho obdobu nikde v Evropě hasiči neměli a dílčími prvky např. dřívějšího odchodu do důchodu celkovou výhodnost služebního poměru nemohli dosáhnout. Zvláštní ocenění za pomoc s organizováním semináře si zasloužili především tehdejší náčelník Hlavní správy Sboru požární ochrany pplk. Vlastimil Novotný, Ing. Pavel Rybář z HS Sboru PO, PhDr. Josef Krejbych za PSI, pplk. Jan Žižka náčelník Kladenských hasičů, Ing. Jiří Nagaj poradce předsedy FOSPP a členové předsednictva a revizní komise FOSPP.

IV. Hasičské povolání poprvé zohledněno v katalogu prací

První úspěchy odborové centrály, FOSPP a HS Sboru PO, zejména v úsilí o vyšší platy hasičů

Prvním úspěchem FOSPP bylo zařazení hasičských činností do nového katalogu prací s následným platovým ohodnocením v rámci nového zákona č.143/1992 Sb.,

o platu a odměně za pracovní pohotovost. Hasičské činnosti byly v katalogu velmi podrobně a obšírně pospány natolik srozumitelným způsobem, že se v něm každý podle svého funkčního zařazení bez problémů mohl najít. Tak se podařilo během pouhých dvou let splnit jeden z programových cílů OSH, srovnat krok s policií v oblasti platů. Velký podíl práce na katalogu a připomínkování zákona o platu odvedl poradce předsedy FOSPP Ing. Jiří Nagaj, specialista na platové systémy, který v počátečním období jednal z pověření i za HS Sboru PO. O velikosti tohoto počínu nejlépe svědčí připomenutí, že do té doby hasičská profese v již obsáhlém katalogu prací vůbec nefigurovala (!). Ing. Nagaj byl jedním z protagonistů pracovní skupiny při MPSV, která hodnotila jednotlivé činnosti t. zv. bodově analytickou metodou. Právě díky této metodě a jejímu uchopení naším zástupcem se hasiči nejen prvně v katalogu prosadili jako samostatná profese, ale jejich jednotlivé náplně se rovnou ocitly v horní polovině tarifní tabulky. **Související informace viz přílohy č.4 - Vývoj průměrného platu v ROPO a HZS krajů za léta 1990 – 2008, č.5 - Meziroční nárůst průměrného platu HZS krajů za léta 1990 – 2008 /v Kč/ a č.6 - Meziroční nárůst průměrného platu HZS krajů za léta 1990 – 2008 /v %/**

V. První pokus o vytvoření podmínek pro služební poměr hasičů

Návrh novely zákona o požární ochraně, která měla vytvořit skutečně samostatný Sbor požární ochrany. Stažení návrhu z České národní rady v důsledku lobby vedení pražských hasičů, funkcionářů SPO, představitelů podnikových hasičů a poslance ODS Vácy

Úspěchu s katalogem a zákonem o platu a odměně za pracovní pohotovost předcházely v jiné legislativní oblasti neúspěchy FOSPP a HS Sboru PO. V roce 1990 ani přes první intenzivní hasičské lobování v České národní radě (ČNR) se nepodařilo prosadit vládní návrh, novelu zákona 133/1985 Sb. o požární ochraně (tisk 119 ČNR), kterou by se „státní“ profesionální hasiči stali skutečně samostatným Sbo-rem požární ochrany a byly by položeny reálné základy pro služební poměr. Návrh zákona, vytvořený lidmi z České i Slovenské HS Sboru PO a FOSPP (JUDr. Szaszo, JUDr. Šubrt, JUDr. Šablica, JUDr. Mühlfeit, Ing. Nagaj) byl na poslední chvíli ministrem vnitra JUDr. Tomášem Sokolem stažen z programu jednání pléna ČNR a již nikdy nebyl znovu předložen. Společná lobby tehdejšího vedení pražských hasičů, funkcionářů Svazu požární ochrany (SPO) a představitelů podnikových hasičů (Unie ZPÚ), zastřešená tehdejším poslancem ODS a „rychloexpertem“ přes požární ochranu Oldřichem Vácou, sice neuměla navrhnout sama nic konstruktivního, de-

strukci se však věnovala velmi intenzivně. Pan poslanec si mj. dal tu práci, že oběhl všechny výbory a vysvětlil jim, že budoucnost by měla spočívat především v dobrovolných hasičích a že profi by měli být jen pod několika největšími městy. Ministr zřejmě i kvůli výsledkům projednání ve výborech ČNR („pouze“ pět z devíti výborů bylo pro vládní návrh) nechtěl riskovat, že hned se svým prvním návrhem zákona na plénu neuspěje, proto návrh stáhl. Tehdejší vedení pražských hasičů dokonce v den, kdy mělo v ČNR probíhat hlasování o návrhu zákona, vyslalo před vchod do parlamentu dva „zasvěcené“ hasiče s nablýskanými přílbami, aby rozdávali poslancům letáčky o tom, že chtějí sloužit městu Praze a ne zlému ministerstvu vnitra. Za této situace již ani jednání zástupců FOSPP s předsedkyní ČNR JUDr. Dagmar Burešovou ještě i ráno před plánovaným finálovým projednáváním vládního návrhu situaci nedokázalo zvrátit. To, že paní předsedkyně rázně vykárala ze své pracovny poslance Vácu, který bez pozvání a bez zařčení vtrhnul doprostřed jednání, nemohlo být pro zklamané odboráře dostatečnou satisfakcí. Hlavním poučením, které si z porážky FOSPP odnesl bylo, že dostat hasiče do služebního poměru samostatným zákonem, mimo ostatní bezpečnostní sbory, pro což měla být novela zákona o požární ochraně odrazovým můstkem, je politicky neprůchodná a že tudy cesta ani v budoucnu nepovede. Vedení sboru se navíc po personálních změnách na čele sboru na dlouhá léta myšlenky služebního poměru vzdalo a OSH tak zůstal ve snaze o služební poměr zcela osamocen.

VI. Služební poměr postupně, první zákonodárná iniciativa Senátu parlamentu ČR

Novely zákona č. 133/85 Sb. – ozdravné pobyty, odchodné a náhrada za ztrátu na platu

Co se týká zákona, rozhodlo se vedení OSH po porážce prvního návrhu novely zákona o požární ochraně jít za služebním poměrem „salámovou metodou“, t. j. získáváním sociálně kompenzačních institutů postupně a po částech, s využíváním tehdejšího § 5 zákoníku práce, který umožňoval pro hasiče některé pracovně právní vztahy upravit odchylně. To byla i cesta, kterou bylo možno jako maximum možného dohodnout s tehdejším vedením sboru. Problémem této možnosti bylo právě slůvko „některé“. To znamenalo, že přes zákoník práce lze získat skutečně jen některé kompenzační výhody služebního poměru, nikoliv však všechny, zejména ne ty hlavní, jako byl např. výsluhový příspěvek. I tak však šlo o úkol velmi nesnadný, jehož naplnění si nakonec vyžádalo 7 let usilovné práce. Ukázalo se to však jako jediná schůdná cesta, protože cesta hasičů pří-

mo do režimu tehdy nového zákona č. 186/92 Sb., o služebním poměru policie ČR by až do nástupu plk. Ing. Miroslava Štěpána do funkce vrchního požárního rady a PhDr. Václava Grulichy do funkce ministra vnitra vedla jen přes mrtvoly jejich předchůdců a legislativců ministerstva vnitra. Ti vždy tvrdili, že služební poměr pro neozbrojený sbor je totálně nepřipustná a zcela nemožná věc. Z těchto důvodů a z iniciativy především OSH s pomocí tehdejšího vedení HS Sboru PO nejdříve zákonem 203/94 Sb. docílili hasiči zavedení 14 denních ozdravných pobytů (§57a) a 12.11.1997 se zrodila historicky první zákonodárná iniciativa senátu, senátní tisk č. 135, schválená novelou zákona 133/85 Sb. o požární ochraně, zákonem č. 163/1998 Sb., kterou HS Sboru PO a OSH připravil pro senátory Zemana, Falbra, Štěcha a další. § 57 b a § 57c přinesly hasičům náhradu za ztrátu na platu a odchodné. Vůdčí roli na půdě senátu sehrál jeho tehdejší místopředseda Ing. Vladimír Zeman, m. j. i díky svým zkušenostem z předchozího působení ve funkci náměstka ministra vnitra, který měl na starosti i hasiče a samozřejmě i JUDr. Vladimír Mühlfeit, který již od založení svazu o vhodnosti služebního poměru pro hasiče přesvědčoval nejen předsednictvo a členskou základnu OSH, ale i různé úředníky na ministerstvech a hlavně zákonodárce. Především díky předsednictvu OSH byl svaz jediným subjektem, který o služební poměr pro hasiče usiloval od počátku, bez výkyvů a měl v této věci stálý „tah na branku“. Novelami z iniciativy OSH se v 90. letech „státní“ hasiči, stále ještě v pracovním poměru, dočkali ozdravných pobytů, náhrady za ztrátu na platu a odchodného, tedy prvních skutečně sociálně kompenzačních institutů, typických do té doby pouze pro služební poměr. Díky tomu m. j. mohli od sboru důstojně odejít především starší hasiči s podlomeným zdravím za podmínek, které do té doby byly vyhrazeny fakticky jen vojákům a policistům a o kterých se hasičům ani nesnilo. Institut náhrady za ztrátu na platu, „pojmутý po hasičsku“ byl navíc něčím naprosto unikátním, co svým způsobem překonávalo dokonce i nároky končících policistů a vojáků. Mnoho končících hasičů proto také tehdy OSH poděkovalo. Důsledkem novel byla v následujících letech první vlna generační obměny sboru.

Čtrnáctidenním ozdravným pobytům hasičů, upraveným novelou zákona o požární ochraně lépe, než měli policisté v zákonu o služebním poměru z r.1992, předcházela v r. 1993 tzv. nultý ročník týdních ozdravných pobytů, ještě s využitím tehdejší podoby zákoníku práce. Pro hasiče to byla novinka a šla do značné míry mimo HS Sboru PO, tento nultý ročník měl organizačně na starost z 90% OSH. Obsáhnout tehdejší všechny okresy a zorganizovat ozdravný pobyt výhradně do lázeňských domů pro 1 625 příslušníků, to zabralo na OSH jednu kancelář a plně zaměstnalo na několik týdnů dva lidi. Funkce fakticky malé cestovní kanceláře se ujali tehdejší místopředseda OSH Miroslav Kadeřábek a poradce předsedy OSH Ing. Jiří Nagaj. A protože měli své běžné práce až nad hlavu, převážná

část organizování ozdravných pobytů se konala až v odpoledních hodinách a trvala několik týdnů vždy dlouho do noci. Výsledkem ale bylo, že takřka všichni jeli na ozdravný pobyt kam chtěli a většinou i v termínu, který si přáli. Na nultý ročník ozdravných pobytů a obětavou práci jeho organizátorů, kteří dokázali obratem vyhovět i žádosti o změnu účastníků v předvečer turnusu, dodnes pamětníci vděčně vzpomínají jako na příklad pružného a průhledného fungování systému pro lidi, bez zbytečné byrokracie, či postranních vlivů.

VII. Služební poměr na druhý pokus

Zákon o HZS ČR jako jeden ze čtyř „krizových“ zákonů, pro OSH nejdůležitější

Přes do té doby u hasičů nevídaný úspěch se třemi prvky služebního poměru v rámci zákoníku práce, snažil se OSH, od nástupu Ing. Štěpána na HS Sboru PO již konečně ve stálé spolupráci s HS Sboru PO, o dosažení komplexního režimu služebního poměru. Z hlediska legislativního bylo totiž jasné, že další sociálně kompenzační instituty už do pracovního poměru ani přes § 5 ZP nelze dosáhnout. Ve služebním vedení a v samotném vrchním požárním radovi sice měl nyní konečně OSH mocného spojence, kterého si odboráři přáli získat na svoji stranu už od r.1990, nadále však přetrvávala velká překážka v podobě v podstatě celého ministerstva vnitra, počínaje právníky, až po samotného ministra, ať jím byl kdokoliv. Také policejní prezidium bylo tradičně proti. Rozhodující zlom nastal na památné rozšířené poradě vedení ministerstva vnitra 14. května 1999, kde byli několik hodin vrchní požární rada Štěpán a předseda OSH Mühlfeit s pomocí předsedy ČMKOS Falbra v podstatě sami proti všem, nicméně nakonec argumentačně obhájili u ministra Grulichy potřebu i možnost služebního poměru pro hasiče. Tak se stalo, že cestou nového zákona o HZS ČR dostali se hasiči k 1.1.2001 do režimu zákona č.186/92 Sb., o služebním poměru policie ČR, jako se to před nimi již podařilo vězeňské službě. OSH tak po jedenácti letech od založení dosáhl svého hlavního programového cíle. Nebylo však možné usnout na vavřínech, protože bylo jasné, že zákon o služebním poměru z r.1992 pomalu „dosluhuje“ a s přípravou nového, která byla již ve finiši, by hasiči, o co déle o služební poměr usilovali, o to rychleji z něj mohli opět „vyšumět“. Ještě důležitější, než zelená stávajícímu služebnímu poměru zákonem o HZS ČR, bylo proto rozhodnutí ministra vnitra, aby do takřka již hotového návrhu nového zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů byli zahrnuti i hasiči.

Příloha č.7 - Porovnání výhod služebního a pracovního poměru

VIII. Nový zákon o služebním poměru

Čtyři roky příprav, tři roky legisvakanční doba, 10 novelizací

Nový zákon o služebním poměru se na ministerstvu vnitra připravoval několik let a hasiči do něj byli kvůli dlouhodobému odporu ministerstva zahrnuti teprve na poslední chvíli. Faktem je, že původní záměr nového zákona počítal s nárůstem platové úrovně příslušníků bezpečnostních sborů dle Sněmovního tisku č. 1154 o 43,41% (z 20 221 Kč v roce 2001 na 29 000 Kč v roce 2003) a později dle Sněmovního tisku č. 276 o 45, 26% (z 24 125 Kč v roce 2003 na 35 044 Kč k 1.1.2004). Porovnáme-li skutečný průměrný plat HZS krajů za rok 2002 – 22 094 Kč (od připomínkového řízení) a za rok 2006 – 30 443 Kč (účinnost nového zákona k 1.1.2007), dostaneme se k nárůstu 37,79% za čtyři roky. Tento fakt zřejmě nejvíce ovlivnil problémy s novým kariérním řádem, které přetrvávají. Z hlediska řízení celého sboru lze na jedné straně jistě pochopit, že větší funkčnosti kariérního řádu nelze docílit jinak, než progresivní diferenciací platových tarifů ve prospěch manažerských postů. Na druhé straně však OSH samozřejmě nemohl souhlasit s tím, aby se navýšení platů ve vyšších třídách realizovalo na úkor lidí ve třídách nižších. Právě k tomu však mohlo dojít při projednávání novely nového zákona o služebním poměru, když tehdejší stínový ministr vnitra Ivan Langer navrhoval svoji podobu tarifní tabulky. Proti tomu ve sněmovním výboru ostře vystoupil předseda OSH JUDr. Vladimír Mühlfeit a i díky lobování OSH nakonec tento návrh neprošel. Vylepšení platů nejen, ale zejména ve vyšších třídách však bez navýšení celkového objemu prostředků nakonec stejně aspoň částečně docílilo generální ředitelství HZS ČR, a to velmi sporným překlopením příslušníků do nového platového systému, resp. nastavením systemizace služebních míst k 1.1.2007 a nižším zařazením hasičů do skupiny zvláštního (rizikového) příplatku, proti čemuž OSH marně protestoval dokonce i při veřejné demonstraci.

Překlopení v podmínkách HZS ČR proběhlo nakonec tak, že např. namísto OSH propočteného a požadovaného překlopení hasičů a strojníků cca 1/2 lidí o 4 třídy a cca 1/2 o 3 třídy, došlo k jejich jednotnému překlopení o 4 třídy. A např. u dalších cca 10% lidí došlo k překlopení pouze o 2 třídy a na druhé straně byly výjimečně i extrémní pády jednotlivců až o 5 tříd.

Vzhledem k tomu, že s novým zákonem se spodní hranice zvláštních (rizikových) příplatků u všech denních příslušníků zvedla nejméně o 900,- Kč a přesto došlo celkově k jejich poklesu z 2541 Kč (v roce 2006) na 2345 Kč (v roce 2007) bylo jasné, že na úpravě zvláštních (rizikových) příplatků, stejně, jako na příštipkářském a nedůstojném snížení odměny za služební pohotovost (to ovšem v důsledku nového zákona, nikoliv vinou GŘ) o 200,- Kč, nejvíce prodělala „výjezdová, směnová“ většina. V kombinaci se zmíněným překlopením (překlopení bylo fakticky

zakázané slovo, muselo se mluvit pouze o úplně novém zařazení, jako by vznikl na zelené louce nový sbor s novými lidmi) pak docházelo až k takovým paradoxům, že zvláštní (rizikový) příplatek byl stanoven vyšší lidem, kteří k požáru nevyjíždějí, než těm, kteří podstupují největší riziko. A u některých lidí, zvláště např. u velitelů stanic, došlo zpočátku k propadu platu až o 5 tisíc Kč, zatímco několik případů bylo opačných, kdy díky průměrnosti dotyčného (měl do té doby jen minimální, nebo nulové odměny a nízký, nebo nulový osobní příplatek) mu pouhým překlopením o 2 třídy byl plat navýšen až o 8 tisíc Kč (např. některé v podstatě úřednické funkce na úseku ochrany obyvatelstva a civilního nouzového plánování). Každá odborová kritika, ba i jen námět k diskusi např. nad četností použití izolačních dýchacích přístrojů, byla vedením sboru vnímána jako osobní útoky na generálního ředitele a zejména u středního managementu obracena proti odborům tvrzením „vám jsme to museli očesat, odbory si to nepřály“. Při tom i z kritického stanoviska personálního odboru ministerstva vnitra k původním záměrům vedení sboru ohledně zvláštních (rizikových) příplatků vyplýval ironický závěr, že v HZS ČR zřejmě největší riziko podstupují krajiští ředitelé. Takřka všichni výjezdoví hasiči v HZS ČR jsou dodnes zařazení generálním ředitelem HZS ČR do druhé skupiny zvláštního (rizikového) příplatku s horní hranicí 4.000,-Kč, zatímco většina policistů je ve skupině první. Důkaz hanebnosti nastavení zvláštních (rizikových) příplatků v HZS ČR nejlépe vyniká při požárech v Praze, kde samozřejmě jako všude největší riziko podstupují hasiči, zvláštní (rizikový) příplatek ve výši 6.000,- Kč však náleží pouze policistům, kteří zajišťují okolí místa požáru.

Shrme-li aktivitu OSH od připomínkového řízení k novému zákonu o služebním poměru až do jeho účinnosti, lze je ve stručnosti charakterizovat těmito výsledky, za kterými stály desítky různých rozborů, stanovisek a možná stovky hodin jednání:

- Podařilo se především prosadit a obhájit, aby se osobní působnost zákona vztahovala i na hasiče.
- Podařilo se vybojovat přes velký odpor policejního prezidia i ministerstva vnitra a za střídavých názorů generálního ředitelství HZS ČR zachování možnosti jiné výdělečné činnosti pro hasiče. Vzhledem k tomu, jak silné byly tlaky zejména policejního prezidenta na úplný zákaz, lze konečnou úpravu § 48 považovat z hlediska resortu za přijatelný kompromis a z hlediska OSH za vítězství.
- Podařilo se přes značnou setrvačnost názorů policejního prezidia na původní úpravu t. zv. léčebně preventivní rehabilitace (polovinu mohla tvořit t. zv. pracovní aktivita), prosadit modernější úpravu § 80, který se inspiroval úpravou v § 57a) zákona o požární ochraně novelizovaného zákonem č.203/1994 Sb.
- Podařilo se obhájit několikrát poslanci zpochybnovanou možnost zvýšeného tarifu pro směnové příslušníky, který měl kompenzovat rušené příplatky ze směnového provozu.

- Podařilo se nejdříve rozmluvit tehdejšímu stínovému ministru vnitra Langerovi jeho úvahy, přednášené na bezpečnostním výboru sněmovny ohledně přesčasů (služební příjem stanovit s přihlédnutím k případné VEŠKERÉ službě přesčas). Na základě jeho zjevné dohody s tehdejším ministrem Grossem se tak do zákona dostalo „jen“ 300 hodin. Dohodnuti byli zjevně i na jiných částech zákona, které podrobně obnášel Langerův komplexní pozměňovací návrh, za což byl vzápětí Ivan Langer na svém poslaneckém klubu velmi, ale opravdu velmi nepochválen. Při novelizaci zákona, stále ještě v legisvakanci době, tentokrát již s přispěním NOSP, se podařilo z iniciativy OSH 300 hodin přesčasů, zahrnutých jako možný roční limit do služebního příjmu, snížit na polovinu.
- V rámci projednávání návrhu „Bublanovy“ novely, obsahujícího mj. pod tlakem ze strany některých poslanců KDU ČSL (Kalousek, Severa) skandální návrh na prodloužení výsluhové doby pro dosažení maxima výsluhového příspěvku z 29 na 35 let (!) se podařilo dosáhnout, přijatelného kompromisu v podobě konečné hranice 30 let.
- Obdobně se podařilo zamezit návrhu, aby se výsluhové náležitosti počítaly z průměru za poslední tři roky, čímž zůstala zachována výhodnější konstrukce posledního roku (a tří let pokud by to bylo pro příslušníka výhodnější).
- Podařilo se namísto navrhovaného snížení možného maxima výsluhového příspěvku na 45% dosáhnout kompromisu ve výši 50% (AČR má 55%).
- Nepodařilo se obhájit možné maximum odchodného ve výši osminásobku a zabránit jeho snížení na šestinásobek posledního služebního příjmu (iniciativa senátora Zossera).
- Podařilo se společně s NOSP, OS státních orgánů a ČMKOS zabránit Langerovu návrhu tarifní tabulky, která by sice zaslouženě přidala více peněz do nejvyšších tarifních tříd 6 – 11, ale učinila by tak velmi nespravedlivě na úkor lidí v nižších tarifních třídách, protože navrhnout navýšení finančního pokrytí nového zákona si nedovolil ani stínový ministr vnitra Langer.

Chytili jsme Kalouska za slovo

26.11.2004 byl na plénu sněmovny projednáván návrh senátu odložit účinnost nového zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů z důvodu nedostatku finančních prostředků a údajné hrozby platové náklady bezpečnostních sborů pro ostatní skupiny zaměstnanců. Při projednávání návrhu v senátu vznikl přílepek, kterým si zákonodárci odmrazili a zvedli své platy. Po schválení návrhu sněmovnou došlo před televizními kamerami ke střetu předsedy OSH JUDr. Mühlfeita s tehdejším předsedou rozpočtového výboru sněmovny Ing. Kalouskem. Pan Kalousek dostal od předsedy OSH balíček s rouškami, aby mzdovou náklazu

nemohli šířit ani poslanci. Reagoval do televize slibem, že jím údajně nechtěné a nezamýšlené platové přebytky (v senátu ale s tím přišli se senátory ODS i jeho senátoři KDU ČSL) bude odvádět na dobročinné účely. Proto jej předseda OSH obratem oslovil s nabídkou, aby přispěl na konto nadace policistů a hasičů, která se stará o děti, jejichž rodič zahynul ve službě. Dlužno dodat, že pan Kalousek věnoval po této výzvě nadaci postupně celkem 100.000,- Kč a i když tím nepokryl všechna svá nechtěná navýšení, stal se nejštedřejším sponzorem z řad občanů.

IX. Vývoj vztahů OSH se služebním vedením sboru

Ve vedení Sboru požární ochrany (HZS ČR) se od listopadu 1989 vystřídali pánové plk. Ing. Pavel Stoklásek (5/75 – 10/90), pplk. Ing. Vlastimil Novotný (11/90-10/92), mjr. Ing. František Chuděj (pověřen 11/92-4/93), plk. Ing. Vladimír Vlček (5/93-1/95), plk. Ing. Vladislav Banasinský (2/95-5/97) a genmjr. Ing. Miroslav Štěpán (od 6/97).

Viz příloha č.8 - Funkční období ministrů vnitra, jejich náměstků pro PO, náčelníků HSPO, vrchních ředitelů, vrchních požárních radů a generálních ředitelů.

Počáteční období po t. zv. sametové revoluci bylo charakterizováno dobrou komunikací se služebním vedením. Rychlému a poměrně hladkému vzniku nových hasičských odborů maximálně vstřícným přístupem napomohla velká osobnost v čele sboru, pan plk. Ing. Pavel Stoklásek. Dobré vztahy mezi vedením sboru a OSH pokračovaly až do konce řízení sboru plk. Ing. Vlčkem, tj. do ledna 1995. Ing. Vlček si sice se svým drsným osobitým humorem občas dělal z OSH legraci, ale v podstatných věcech se k centrále OSH choval korektně. Např. předsedu OSH zval na všechny porady okresních náčelníků, jmenoval jej členem svého poradního sboru a vzhledem k dobrým osobním vztahům s ním i neoficiálně konzultoval všechny významnější kroky při přetváření sboru do moderní podoby. Obdobně po celé své funkční období zval předsedu OSH do svého kolegia i ministr vnitra ČR Jan Ruml. V tom hlavním, o co OSH usiloval, v názoru na vhodnost služebního poměru pro hasiče, však představitelé OSH nikdy neuspěli ani u vrchního požárního rady Vlčka, ani u ministra Rumla. Vrcholem Vlčkova období byly HZS okresů jako příspěvkové organizace, tento vývoj však OSH nepodporoval, neboť ke služebnímu poměru nevedl, naopak hasiče od něj vzdaloval. Názory ředitelů na příspěvkové organizace se různily a v některých případech byly až protichůdné. OSH i při vzniku těchto organizací splnil svoji funkci obhájce zájmů a práv hasičů, když m. j. decentně, ale důsledně poukázal na právní neumětelsví jednoho z okresních náčelníků. Ten na rozdíl od celé republiky přechod do nového systému „zvládl“ tak, že všem svým lidem dal nesmyslnou a neplatnou výpověď, vzápětí je znovu přijmul a dokonce jim stanovil zkušební dobu.

Vztahy OSH s vedením sboru se zhoršily po nástupu Ing. Vladislava Banasinského do funkce vrchního požárního rady v únoru 1995. Krátce po jeho nástupu do funkce se velmi zhoršila situace i v samotném vedení HS Sboru PO, což vyústilo až v dobrovolný odchod „do vyhnanství“ (na MV) dvou špičkových odborníků a v té době takřka nepostradatelných lidí pro HZS, JUDr. Szasza a Ing. Muchny. Na odborovou kritiku způsobu řízení sboru, nového posuzování požárního nebezpečí objektů, zásadního až posměšného odmítání služebního poměru pro hasiče a další sporné záležitosti, reagoval několikrát vrchní požární rada přezíravými vyjádřeními na adresu OSH a v podstatě přerušením komunikace s odbory. Konflikt gradoval na sjezdu OSH, kde Ing. Banasinského při jeho neprofesionálním projevu (služební poměr ne, hasiči mají slabou fyzickou, cokoli si bude přát pan náměstek, je předem splněno) delegáti málem vypískali a navrhovali vyhlášení stávkové pohotovosti. Následoval osobní dopis předsedy OSH vrchnímu požárnímu radovi s výzvou, aby zvážil své odstoupení, prohlášení vrchního požárního rady, že sám nikdy neodstoupí, rozhovor předsedy OSH s ministrem vnitra i jeho náměstkem a odstoupení vrchního požárního rady.

S nástupem plk. Ing. Miroslava Štěpána do funkce vrchního požárního rady v červnu 1997 došlo opět ke stabilizaci vztahů OSH a HS Sboru PO. OSH byl od porážky návrhu novely zákona o požární ochraně v r.1990 až do nástupu plk. Ing. Miroslava Štěpána na post vrchního požárního rady jediným subjektem, který za dosažení služebního poměru pro hasiče bojoval. Zpočátku dokonce proti značnému odporu uvnitř HZS ČR (zejména Praha, Ostrava, dlouho i Kladno) a do roku 1998 vždy i proti odporu ministra vnitra (Sokola, Rumla, Svobody) a jeho právníků. Rozhodující změnou pro plnění programu OSH bylo, že nový vrchní požární rada se stal s velkým časovým odstupem po Pavlu Stokláskovi teprve druhým nejvyšším představitelem sboru, který se oficiálně ztotožnil s myšlenkou služebního poměru pro hasiče. Byl s ní bohudík ztotožněn již dlouho před svým jmenováním do nejvyšší hasičské funkce. Jeho tehdy soukromý názor na služební poměr byl také jedním z hlavních důvodů, proč vedení OSH jeho jmenování do funkce vrchního požárního rady u ministra vnitra i jeho náměstka podpořilo. Tím OSH získal pro tažení za služebním poměrem mocného spojence. Jak služební, tak odborové vedení tedy v této pro odbory stěžejní otázce konečně začalo táhnout za jeden provaz a v květnu 1999 společně na poradě vedení ministerstva vnitra po několikahodinové diskusi přesvědčili oba představitelé ministra vnitra PhDr. Václava Grulichy, aby dal svým legislativcům pokyn k začlenění hasičů do služebního poměru. Souhlas ministra Grulichy byl realizován cestou zákona o HZS ČR (238/2000 Sb.). Schválením tohoto zákona, na jehož přípravě HS Sboru PO výrazně participoval i OSH zejména prostřednictvím JUDr. Mühlfeita a Ing. Nagaje, (spoluautora zákona) se podařilo po jedenácti letech od založení OSH dosáhnout hlavního

programového cíle, komplexního sociálního zabezpečení hasičů na úrovni policie. HS Sboru PO v čele s Ing. Štěpánem, JUDr. Szaszem, JUDr. Šubrtem, Dr. Ing. Hanuškou, Ing. Muchnou a dalšími odborníky připravila i další tři t. zv. krizové zákony, s nimiž se zákon o sboru v parlamentu „svezl“. Velmi záslužnou práci pro přijetí balíčku těchto t. zv. krizových zákonů i pro další záležitosti HZS ČR odvedl v uvedeném období plk. Jan Žižka, náčelník Okresní správy a útvaru sboru požární ochrany v Kladně, který působil v období 1996 až 2002 jako poslanec ČSSD v poslanecké sněmovně parlamentu České republiky, od r.1998 dokonce ve funkci místopředsedy Výboru pro obranu a bezpečnost. Také jemu nedělalo problémy všechny závažnější věci konzultovat s předsedou OSH a udržovat s odborovou centrálou OSH poměrně časté a korektní kontakty.

V otázce struktury HZS ČR při přípravě nového zákona o HZS ČR se názory vedení sboru, OSH a pana poslance Žižky postupně sblížovaly, což bylo pro odbory nejtěžší v otázce názoru na vznik HZS krajů a krajských ředitelství. Zde musel OSH, ač velmi nerad, na základě státoprávního vývoje ustoupit od své teze, že dvoustepňové uspořádání HZS ČR (okresy a centrála) přes počáteční problémy po ukvapeném zrušení krajských správ a útvarů se dostalo ve druhé polovině 90. let na slušnou úroveň a bylo prostřednictvím krajských koordinátorů možno jej uřídit, přičemž bylo velmi flexibilní. Dalo by se to shrnout do věty, že odbory se musely smířit s krajským uspořádáním sboru, pokud chtěly pro své členy dosáhnout služební poměr. Objektivně řečeno, pokud by nevznikly krajské sbory, dostaly by se HZS okresů vzhledem k reformě veřejné správy (rušení okresních úřadů a vznik krajů) pod kraje, nebo dokonce pod města a některé z požárních stanic by dnes velmi pravděpodobně jako profesionální vůbec neexistovaly. Bylo nesporně zásluhou vedení sboru a hasičské lobby ve sněmovně, že se tak nestalo a krajské sbory „pod vnitrem“ vznikly za pět minut dvanáct, v podstatě plavbou proti proudu reformy veřejné správy. Paní profesorku Streckovou, která byla náměstkyní ministrů vnitra Grulich a Grosse a hlavním garantem reformy, přesvědčil ve prospěch hasičů především Ing. Štěpán a přispěl k tomu skromným dílem i předseda OSH, který s paní profesorkou spolupracoval v orgánech ZP MV ČR.

Největší proměny vztahů mezi vedením HZS ČR a OSH nastaly koncem roku 2001. Viditelný obrat v přístupu generála Štěpána k vedení OSH gradoval v říjnu 2001 po té, co jej předseda OSH po několika neúspěšných jednáních veřejně vyzval, aby se omluvil více než dvě stě padesáti příslušníkům HZS ČR, o jejichž odvolání proti novému služebnímu zařazení generální ředitel nerozhodl ani ve trojnásobně delší lhůtě, než mu ukládal zákon. To odbory označily za protiprávní stav a porušení zákona. Generál Štěpán na předsednictvu OSH 23.10.2001 naopak označil za blamáž kritický článek předsedy OSH v Právu ze dne 21.10.2001 a na výzvu k omluvě reagoval slovy, že neví, zda byl zahájen boj proti ministrovi vnitra, nebo proti

němu osobně a neví, zda je to boj odborářů, nebo předsedy OSH, který zřejmě generálnímu řediteli vyhlásil džihád. Nicméně výsledkem odborové kritiky řízení sboru byla změna pokynu generálního ředitele, kterým pravomoc rozhodovat a tím i odpovědnost za průběh řízení přenesl zcela na krajské kancléře a ve druhé instanci na ředitele HZS krajů. Za blamáž, nikoliv ovšem předsedy OSH, považovali členové předsednictva prohlášení pana generála, že krajským ředitelům nemá možnost nic ukládat, jako by nikdy nečetl § 2 odst. 7 zákona č.238/2000 Sb. o HZS ČR, nebo jako by si myslel, že tuto právní normu neznají odboráři.

Generální ředitel HZS ČR po té, co si odbory na průtahy a nečinnost v řízení HZS ČR stěžovaly u ministra vnitra prohlásil, že bude hledat cestu, jak se příslušníkům za průtahy v řízení omluvit. Protože později i někteří členové předsednictva OSH, zpracování možná trochu svými krajskými řediteli, začali na předsedu OSH naléhat, aby již kauzu omluvy dále nesledoval, zůstala celá záležitost nedotažena. To byl možná jeden z okamžiků, které služební vedení utvrdily v přesvědčení, že ani event. porušení zákona, nepůjde-li vyloženě o trestně právní normy, nebude v budoucnu ohrožovat jeho pozici a že odbory je možno více ignorovat, než tomu bylo v 90. letech. Tehdy totiž měly, částečně i v důsledku doznívání revoluce a politické bezúhonnosti jejich vedení přece jen silnější pozici.

V roce 2001 s nabytím účinnosti zákona o HZS ČR předseda OSH svým novinovým článkem také zkritizoval generálního ředitele sboru za to, že ministru Grossovi včas nepřipravil podklady pro předpis, upravující zvláštní (rizikové) příplatky hasičů, který bylo nutno vydat. Tím došlo k pozastavení zvláštního (rizikového) příplatku a určitým zbytečným zmatkům v krajích. Článku předcházely marné snahy vedení OSH o zjednání nápravy jak jednáním s generálním ředitelem, tak i s ministrem vnitra Grossem. Od té doby, i když článek byl pravdivý a předseda OSH si na něm trval i při jednání s ministrem Grossem, který si jej předvolal a marně žádal omluvu, se vztahy OSH s vedením HZS ČR a resortu vnitra ještě více ochladily.

Druhou stranou byly od té doby stále častěji tyto vztahy personifikovány ve stylu „na krajské úrovni nejsou s OSH větší problémy, problémem je osoba předsedy OSH na úrovni centrální“. Podobné formulace se potom postupně staly v podstatě universálním zdůvodněním většiny problémů, způsobených špatnými metodami řízení HZS ČR, které předseda OSH s tradičně velmi silným mandátem jménem OSH právem kritizoval a požadoval jejich nápravu. Věcná řešení, konstruktivní komunikaci, ani náznaky sociálního smíru druhá strana nehledala, protože generální ředitel si byl jist podporou ministra Grose, kterého odbory zajímaly spíše jen před volbami, než aby se nějak vážněji zabýval jejich stížnostmi ve volebním mezidobí. Ve sboru tak narůstala špatná nálada ze stále autoritativnějších metod a „neomylnosti“ řízení, která se později projevila m. j. i v účasti hasičů na dvou „příslušnických“ demonstracích, v počtech podaných odvolání

proti rozhodnutím služebních funkcionářů a v soudních sporech příslušníků HZS ČR se svým zaměstnavatelem.

Představy služebního vedení o demokratické komunikaci s odbory a o realizaci práva na informace lze ukázat na následujícím příkladu : při jednání předsednictva OSH s vedením HZS ČR a řediteli HZS krajů 7.3.2002 v Brně v odpověď na stížnosti odborářů ohledně neposkytování údajů o mzdách prohlásil ředitel kanceláře GŘ JUDr. Szaszo, že generální ředitelství údaje rádo poskytne, bude-li mít jistotu, že je odbory použijí pro správnou věc na správném místě(!). Jiným důkazem nerespektování OSH jako partnera se stalo k 1.1.2006 doslova ze dne na den zařazení lezců v rozporu s katalogem o jednu platovou třídu níže, než měli být. Rozdílné názory OSH a GŘ byly i na zcivilnění o rok dříve než bylo třeba.

Kritické usnesení Výkonné rady OSH 29.11.2006

Další zhoršení přístupu generálního ředitele HZS ČR k OSH, pokud to ještě vůbec bylo možné, nastalo kvůli usnesení výkonné rady OSH v Třešti z 29. listopadu 2006. Výkonná rada zkritizovala nedemokratický přístup generála Štěpána k OSH v porovnání s přístupem policejního prezidenta k NOSP a požádala jej i o přehodnocení jeho prováděcího pokynu k novému zákonu o služebním poměru, kterým zařadil od 1.1.2007 takřka všechny hasiče do druhé skupiny zvláštního (rizikového) příplatku, t. j. do nižší skupiny, než jsou např. zařazeni policisté v přímém výkonu služby. Od tohoto usnesení Výkonná rada OSH nikdy neustoupila, protože podle názoru jejích členů věrně odráželo situaci v HZS ČR a předseda OSH byl v podstatě jediným mluvčím, který si mohl a také musel dovolit špatné věci veřejně pojmenovávat pravým jménem. Velké rozhořčení generálního ředitele i jeho náměstků vzbudila tisková zpráva o průběhu jednání výkonné rady, zveřejněná na odborovém webu, ve které byl citován názor jednoho z členů výkonné rady na projednávání novely zákona o služebním poměru ve sněmovně. Podstatou byl ne sice vulgárně, ale velmi ironicky a ostře formulovaný postřeh o tom, že ministr vnitra Bublan i generální ředitel sboru Štěpán ve sněmovním bezpečnostním výboru při projednávání vládního návrhu novely nového zákona o služebním poměru (od r. 2003 platný, ale ani v r. 2006 ještě účinný) více méně otevřeně plédovali za pozměňovací návrh tarifní tabulky, předložený stínovým ministrem vnitra Langerem. Ten chtěl vyšším tarifním třídám přidat nikoliv navýšením objemu mzdových prostředků, nýbrž pouhým přerozdělením peněz na úkor nižších tarifních tříd. To OSH, jehož předseda na výboru proti těmto snahám velmi ostře vystoupil, nechtěl připustit a rozjel proto velký lobbying mezi poslanci napříč politickým spektrem. Současně si zástupci OSH opatřili z kanceláře výboru audionahrávky celého průběhu jednání a na jejich základě informoval předseda OSH členskou základnu podrobně o průběhu jednání

výboru pro obranu a bezpečnost, včetně podstatné části vystoupení ministra vnitra a generálního ředitele HZS ČR. Zřejmě i to, společně s intervencí u tehdejšího premiéra Paroubka přispělo k tomu, že nakonec ministr Bublan před třetím čtením návrhu novely konečně jednoznačně odmítl Langerův pozměňovací návrh a prosadil tak svoji tarifní tabulku. Před tím, i potom jej OSH několikrát vyzval, aby se zejména policejním prezidiem nenechal manipulovat k vymýšlení stále nových tarifních tabulek, protože nedosáhne-li nejdříve posílení objemu mzdových prostředků na rozjezd nového zákona o služebním poměru, bude každá nová tabulka jen pokusem přidat určité skupině příslušníků na úkor skupiny jiné a vždy by to vedlo k vnitřnímu napětí a sociálnímu neklidu uvnitř bezpečnostních sborů. Za zvlášť nevkusné a urážlivé pro hasiče i policisty OSH označil tvrzení zástupců resortu i sboru při projednávání Langerova pozměňovacího návrhu, že příslušníci dostali vzhledem k odkládání účinnosti zákona o služebním poměru přidáno podle hesla „něco za nic“, protože přidáno, byť v různé výši, dostaly i další skupiny státních zaměstnanců. Za formu (nikoliv obsah a podstatu sdělení) tiskové zprávy o průběhu výkonné rady v Třešti a za její zveřejnění na webu OSH se nakonec předseda OSH po jednání s celým vedením HZS ČR veřejně ministru Bublanovi na aktivu HZS ČR omluvil, protože jednak uznal nevhodnost medializace a také z obavy, aby nezačala velká služební protiodborová kampaň. Část členské základny to bohužel přijala s nepochopením přesného obsahu omluvy a část členů to předsedovi OSH dokonce přímo vyčetla. Aktivu předcházel rozsáhlý dopis generálního ředitele HZS ČR ze dne 10. ledna 2006 příslušníkům a zaměstnancům HZS ČR, jehož podstatnou část tvořilo vylíčení předsedy OSH jako vnitřního nepřítele sboru č. 1. Pan generální ředitel se m. j. černě na bílém přiznal, že dal krajským ředitelům pokyn, aby vyslechli odborové funkcionáře, jak a proč hlasovali o návrhu usnesení výkonné rady OSH. Na toto skandální zastrašování a zasahování do vnitřních záležitostí odborů reagoval také předseda OSH dopisem do všech ZO, ve kterém generálův dopis velmi umírněně a zdrženlivě, nicméně důsledně a podrobně rozebral a vypořádal se s každým tvrzením v něm obsaženým. Současně požádal členskou základnu, aby tyto konflikty pokud možno nikdo neventiloval mimo sbor, protože např. právě onen skandální a bezprecedentní pokus o vyslychání a nátlak na odboráře by měl beze sporu mediální dopady na dobrou pověst celého sboru a mohl by být lehce zneužit i v předvolebním boji. V závěru dopisu předseda OSH s dvouletým předstihem oznámil, že po patnácti letech již cítí určitou únavu a že na sjezdu v r. 2008 již nehodlá znovu kandidovat na nejvyšší svazovou funkci. Toto rozhodnutí obsírněji vysvětlil následně předsednictvu OSH i tím, že možná již i někteří členové předsednictva v důsledku dlouhodobých tvrzení představitelů HZS ČR i krajů považují jeho osobu za hlavní důvod napjatých vztahů s vedením sboru. A že tedy rád umožní generálnímu řediteli s pomocí nového předsedy OSH předvést, že na jeho straně žádné averze, natož

nevraživost vůči předsedovi OSH nebyly. A i když za 15 let ve funkci předsedy svazu byl na leccos zvyklý a dovedl být nad věcí, netajil se přece jen i určitým znechucením nad pomluvami, které se ve Sboru o něm šířily přes to, že fakta, zveřejňovaná na webových aktualitách, byla jasná. Např. prý on to měl být, kdo stál za odkládáním účinnosti zákona, on prý jednal ve sněmovně pouze s komunisty a pod. Až do sjezdu OSH však předseda OSH i nadále vykonával funkci s plným nasazením a v duchu mandátuk hájení zájmů hasičů, který byl nezpochybnitelný. Proto se m. j. též ještě několikrát sešel s premiérem Paroubkem na téma svérázných metod řízení HZS ČR generálním ředitelem a slabého řízení resortu vnitra ministrem Bublanem, který se dle názoru odborů nechal příliš manipulovat oběma představiteli podřízených bezpečnostních sborů. V obdobném duchu otevřeně jednal několikrát i s tehdejším stínovým ministrem vnitra Langerem.

Pro dokreslení a odlehčení tehdejší situace dlužno dodat, že před prvním velkým služebním aktivem HZS ČR po rozšíření zmíněného dopisu generálního ředitele HZS ČR a následné reakce předsedy OSH panovala ve sboru rozjitřená nálada a že předseda OSH na aktiv, kde by měl možnost veřejně vystoupit, nebyl pozván. Teprve poslední den před konáním aktivu mu zavolał kancléř generálního ředitele pan plk. JUDr. Szaszo, který ovšem pouze prý dostal za úkol zeptat se předsedy OSH, zda by se aktivu nechtěl zúčastnit. Když předseda OSH odpověděl, že samozřejmě ano, i když takovéto zprostředkované pozvání - nepozvání považuje za nedůstojné, neboť mu mj. znemožňuje kvalitní přípravu projevu, bylo mu panem kancléřem sděleno, že s ním bylo od počátku přípravy aktivu počítáno, avšak pracovník, který měl na starosti pozvánky, pozval všechny možné hosty kromě předsedy OSH, protože před splněním tohoto posledního úkolu na náledí upadl na hlavu a po té předsedu OSH zapomněl pozvat...

Na druhý služební aktiv „rok po té“, na kterém byla podána mediálně perfektní prezentace výsledků přechodu sboru do režimu nového zákona s jasným vyústěním „vše je O.K., zvláště pak zařazení lidí do nového platového systému“, podpořená snaživým vystoupením ředitele HZS Moravskoslezského kraje v obdobném duchu, byl sice předseda OSH pozván včas a připravil si proto projev, hodnotící „poněkud rozdílně“ situaci z hlediska odborů, pro změnu mu však tentokrát nebylo umožněno vystoupit.

Právě opětovná odborová kritika personálního řízení HZS ČR, tentokrát v důsledku překlopení příslušníků do nového platového systému s účinností nového zákona o služebním poměru k 1.1.2007 a kritika neprojednání některých prováděcích pokynů s odbory, což nový zákon ukládal, byla zjevně dalším důvodem umělého vytváření nepřátelské atmosféry ve sboru proti předsedovi OSH. Ten v souladu se svým mandátem upozorňoval na možné platové propady, hrozící několika tisícům hasičů. Trnem v oku nejen vedení sboru, ale i většiny krajských ředitelů se stal

těž návod odvolání pro strojníky, zveřejněný předsedou OSH na odborovém webu. Za tvrzením, že strojníci byli nově zařazeni nespravedlivě, si vedení svazu stálo s poukazem na jednoduchou skutečnost: strojník byl nově zařazen do stejné tarifní třídy, jako začínající hasič, který ještě nemá praxi, ani absolvované specializační a odborné kurzy kromě kursu nástupní odborné přípravy. O oprávněnosti této kritiky svědčí m. j. i skutečnost, že po dlouhém soudním sporu strojníka, člena OSH, byl v tichosti změněn pokyn generálního ředitele tak, aby už nebylo možno se o argumentaci odborné/specializační kurzy opírat.

Početní stavy hasičů, dojezdové časy, zavádění Evropského čísla 112

Dalšími důvody, proč se pan generální ředitel zlobil na tehdejšího předsedu OSH, byla veřejná polemika k novele vyhlášky 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany a zejména ke způsobu naložení s usnesením vlády č. 350/2002 o navýšení početních stavů HZS ČR. Důsledkem novely vyhlášky bylo prodloužení dojezdových časů o 5 minut u více než 1600 obcí. To bylo vyvoláno m. j. potřebou zachování dosavadního počtu požárních stanic, s čímž OSH souhlasil, ne však s použitím 52 nových tabulkových míst na obsluhu tísňové linky 112 na úkor výjezdu, protože tato část původního návrhu nebyla vládou schválena. Přes to byla možná i z psychologických důvodů vytvářena atmosféra pro úvahy o rušení některých požárních stanic a docházelo v některých krajích ke značnému tlaku zejména na ředitele územních odborů, aby o rušení něčeho, co kdysi s velkým vypětím sil vybojovali, začali osobně přesvědčovat starosty ve své územní působnosti. Špičkou tohoto ledovce bylo kázeňské potrestání jednoho ředitele územního odboru ředitelem HZS Jm. kraje nikoliv za porušení zákona, nebo rozkazu, ale za vyjádření osobního názoru (!) na tuto problematiku, což bylo hodnoceno předsedou OSH jako návrat do období totality. Odvolateli proti absurdnímu rozhodnutí, kterému odvolání vypracoval osobně předseda OSH (řízení bylo bohužel v důsledku úmrtí odvolatele zastaveno) dal nakonec za pravdu i samotný fakt, že se žádné požární stanice v jím spravovaném územním odboru (ani jinde) nerušily.

X. Nový fenomén, demonstrace hasičů a policistů

7.2. 2007 Křížíkova fontána, první velká demonstrace policistů a hasičů v režii UBS a NOSP

Negativní vnímání OSH vedením sboru i některými krajskými řediteli bylo umocněno v únoru 2007. První demonstrace příslušníků bezpečnostních sborů byla

organizovaná hnutím Iniciativa, z něhož se vyvinula Unie bezpečnostních složek (UBS). OSH se k akci stavěl zpočátku rezervovaně, protože petice Iniciativy byla sepsána poněkud neodborně a protože přípravný výbor Iniciativa tvořili s výjimkou jednoho hasiče ve výslužbě sami policisté. Teprve když se na výzvu Iniciativy k organizování přidal NOSP, vyjádřil podporu demonstraci i OSH a vyzval své členy k účasti. Na demonstraci vystoupil i předseda OSH JUDr. Mühlfeit a jeho vystoupení přes počáteční nedůvěru některých účastníků bylo nakonec přijato velmi kladně. Demonstrovalo přes 2,5 tisíce lidí, z toho beze sporu většina hasičů. Hlavním důvodem demonstrace byly především obavy policistů z propadu platů. Skandální, avšak vedením OSH nemedializované bylo chování jihomoravského krajského ředitele a několika ředitelů ÚO, kteří se snažili prostřednictvím předsedů ZV zjišťovat, kolik lidí ze ZO se ve svém osobním volnu demonstrace zúčastnilo. Na takové chování si předseda OSH stěžoval u generálního ředitele sboru, který se od jakéhokoliv iniciování „vyšetřovacích dotazů“ distancoval. Kaňkou na vzájemných vztazích OSH a nově vznikající UBS byla některá nekorektní vyjádření na webu UBS ve smyslu, že OSH demonstraci nepodpořil. To se předsednictva OSH, které k účasti členů na demonstraci vyzvalo a schválilo i finanční dotaci pro UBS na úhradu 1/3 nákladů, spojených s demonstrací, pochopitelně dotklo. Nový odborový subjekt UBS, který mohl získat sympatie pro svůj tah na branku, si tak hned do vínku dal i poněkud nekorektní a nekolegiální vztahy s již zavedenými odborovými svazy. O situaci při zavádění nového zákona nakonec jednal i sněmovní bezpečnostní výbor, kde dostali příležitost poslance informovat i zástupci odborů. Díky intenzivním jednáním a opakovaným zárukám ministra vnitra Langerera v průběhu roku 2007 nakonec v celoroční platové bilanci hasičů nedošlo oproti roku 2006 ve srovnatelných funkcích a podmínkách výkonu služby k platovým propadům, nicméně velká část lidí propady díky mimořádným opatřením eliminovala až v posledním čtvrtletí roku 2007 a dopady špatného nastavení nového systému např. na zvláštní (rizikové) příplatky jsou patrné dodnes.

**1.10.2008, před ministerstvem vnitra, aneb „Ivanovi pod okny“.
Druhá velká demonstrace hasičů a policistů, tentokrát v režii OSH
s pomocí NOSP a UBS**

Ani demonstrace policistů a hasičů, kterou uspořádal OSH ve spolupráci s NOSP a UBS ministru Langerovi přímo pod okny 1.10.2008 (ministr odjel mimo Prahu), vedení sboru samozřejmě nepotěšila, natož, aby jej navrátila ke vstřícnějšímu vnímání OSH jako sociálního partnera. Demonstrovalo kolem 2 tisíc policistů a hasičů, opět zjevná většina byla hasičů. Zúčastnilo se bohužel jen minimum pražských

hasičů, možná i proto, že prezident jejich odborového sdružení, který na žádost OSH slíbil demonstraci projednat ve svém prezidiu, namísto toho v předvečer demonstrace tuto akci veřejně zpochybnil. Jednou z hlavních příčin demonstrace bylo plánované navýšení mzdových prostředků pro policii o 4,5 %, což také možná část vedení policejních odborů zviklalo v odhodlání demonstrovat (a být solidární), zatímco pro HZS ČR bylo ve hře zvýšení jen o 1,5%. Ministr Langer k druhé demonstraci přistoupil diferencovaně. Na jedné straně zkritizoval NOSP za to, že podle jeho názoru policisté důvod k demonstraci neměli, čímž umocnil tehdejší rozkol ve vedení policejních odborů, na druhé straně některé požadavky OSH uznal za oprávněné.

9.12.2009 Třetí velká demonstrace policistů a hasičů, Palachovo náměstí

První iniciativu k této demonstraci proti vládnímu návrhu snížit v r. 2010 objem mzdových prostředků státních zaměstnanců o 4%, vyvinul NOSP v čele s předsedou JUDr. Milanem Štěpánkem. K němu se ihned připojil OSH v čele s předsedou Zdeňkem J. Oberreiterem, později OSSO (paní předsedkyně Vondrová), školské odbory (předseda F. Dobšík) a nakonec všechny odborové svazy nepodnikatelské sféry. Vedení UBS bohužel největší nebezpečí pro státní zaměstnance dost podcenilo a UBS, včetně kohokoliv z vedení, se na demonstraci neprezentovala, ačkoliv nikdy předtím větší důvod k demonstraci neexistoval. UBS tak možná i do budoucna naznačila, že zůstane spíše virtuální internetovou sešlostí několika nadšenců s anonymní podporou několika blogujících policistů, než skutečnou odborovou organizací, reálně zastupující dokonce příslušníky všech bezpečnostních sborů (např. teprve po první demonstraci se k UBS oficiálně hlásili 2 pražští hasiči, kteří se však již více nijak nezapojili a nikdo další z hasičů se za člena UBS nikdy neprohlásil). Demonstrace se zúčastnily skoro 4 tisíce lidí. Nejvíce bylo již tradičně hasičů (ti byli také díky bundám Fireman a ručním sirénám nejvíce vidět i slyšet), dále v zatím největším počtu policisté, dále zaměstnanci finančních úřadů a prvně se zúčastnilo i více příslušníků vězeňské služby. Demonstrovající se sešli na Klárově, odkud prošli před sněmovnu, kde zcela zaplnili Sněmovní ulici a oslovovali poslance, přicházející na jednání o státním rozpočtu. K demonstrantům krátce promluvil předseda poslaneckého klubu KSČM Ing. Kováčik, předseda ČSSD Ing. Paroubek a poslanec ČSSD Mgr. Bublan. Po té prošli demonstrující kolem ministerstva financí, kde je z oken pozdravili i někteří úředníci a samotná demonstrace proběhla na Palachově náměstí. Na schodišti k Rudolfovu se vystřídali jako řečníci JUDr. Štěpánek, prezident EuroCOP pan Heinz Kiefer, předseda OSH Zdeněk J. Oberreiter, předsedkyně OSSO A. Vondrová, prezident OZ hasičů SR Daniel Petrovič a místopředseda ČMKOS Zdeněk Málek. Demonstrace významně

napomohla k tomu, že státním zaměstnancům nakonec sněmovna mzdové prostředky na rok 2010 nezkrátila. Intenzivní jednání odborových předáků s vedením politických stran totiž probíhala až do posledních hodin před třetím čtením návrhu státního rozpočtu a ještě ráno před demonstrací nebyly 100% jisté dva hlasy, potřebné pro přijetí pozměňovacího návrhu poslance B. Sobotky. Tvzení některých služebních funkcionářů a údajně i ministra vnitra již několik dnů před třetím čtením, že nekrácení mzdových prostředků je již jisté, proto odbory hodnotily jako riskantní a neodpovědnou propagandu, která mohla naopak přijetí pozměňovacího návrhu vážně ohrozit.

Zvláštní (rizikové) příplatky

Ke společným důvodům všech demonstrací patřilo dlouhodobé odmítání generálního ředitele HZS ČR zařadit hasiče do první skupiny zvláštního (rizikového) příplatku. To se táhne od r. 2003, kdy byl o to generální ředitel předsedou OSH prvně požádán, přes několik dalších jednání i celého předsednictva s generálním ředitelem, výzvu výkonné rady OSH až po petici, adresovanou generálnímu řediteli HZS ČR a danou na vědomí s žádostí o podporu ministrovi vnitra. Ta proběhla od 8. listopadu 2007 do 31. ledna 2008, kdy byla osobně předána předsedou OSH generálnímu řediteli HZS ČR a dána na vědomí ministru vnitra Langerovi a podepsalo ji 3728 petentů. V roce 2003 měl při tom OSH velmi silné právo žádat o navýšení zvláštních (rizikových) příplatků, protože to byl právě OSH, kdo po dohodě s GR a MV při jednání odborových svazů s vládou o přípravě státního rozpočtu na rok 2003 uplatnil požadavek na navýšení rozpočtu ministerstva vnitra o 500,- mil. Kč, z toho 160 mil. Kč právě na navýšení zvláštních (rizikových) příplatků pro hasiče, protože jejichž průměrný příplatek nečinil ani polovinu průměrného zvláštního (rizikového) příplatku policistů. Toto odůvodnění požadavku bylo vládou a následně i sněmovnou plně akceptováno. Následně však GR HZS ČR z vybojovaných 160 mil. použilo celých 59 mil. Kč na jiné účely, než na navýšení rizikových příplatků a předsedovi OSH se některým zasvěcenějším poslancům těžko vysvětlovalo, že OSH při odůvodnění svého původního požadavku nelhal. Navýšení průměrného zvláštního (rizikového) příplatku v HZS ČR na úroveň 2 700,- Kč (průměr policie v r.2003 byl přibližně 2 900,- Kč) díky zmíněným přesunům vybojovaných peněz bylo dosaženo až o 6 let později. Podrobnější čísla viz kapitola XVII, Fakta a čísla z novodobé historie profesionálních hasičů. Absurdnost zařazení hasičů do druhé skupiny rizikového příplatku (strop 4 tis. Kč) nejlépe dokládá skutečnost, že většina policistů v přímém výkonu služby (v Praze všichni) je zařazena do první skupiny se stropem 6 tis. Kč a většina policistů má tento strop příznán.

XI. Vnitrosvazový vývoj a vývoj vztahů s ostatními odborovými subjekty

Do řad členů OSH nevstoupili pražští hasiči a nikdo z Generálního ředitelství HZS ČR

Z hlediska vnitrosvazových záležitostí bylo počáteční období FOSPP charakterizováno m. j. určitou otevřeností stanov, které umožňovaly členství širokému okruhu „zaměstnanců, činných v záchranářské oblasti“. Teprve v roce 2004 sjezd OSH uznal, že dlouhodobě neúspěšná jednání se zaměstnanci různých složek integrovaného záchranného systému (IZS) jsou dostatečným důkazem toho, že otevřenost svazu je pouhá proklamace a stanovy „uzavřel“ jen pro příslušníky a zaměstnance HZS ČR. Ještě i potom se vedení svazu snažilo sondovat půdu pro vznik většího svazu, po vzniku nového, společného zákona o služebním poměru orientovaného již ne na lidi ze záchranářské oblasti, ale na příslušníky bezpečnostních sborů. Sondáže v NOSP i v OS státních orgánů však velmi brzy ukázaly, že doba na vznik svazu příslušníků a zaměstnanců bezpečnostních sborů zatím nedozrála. O tomtéž se později přesvědčili i představitelé nového odborového subjektu, Unie bezpečnostních sborů, kterým se v podstatě i přes především jejich úspěšnou, historicky první demonstraci policistů a hasičů a přes odvážný název, který si dali do vínku, nepodařilo do svých řad přivést nikoho jiného, než některé policisty. V HZS ČR se organizovanost v OSH dlouhodobě pohybuje mezi 65 až 80%, což vzhledem ke generační obměně sboru v průběhu dvaceti let je možno považovat za velký úspěch a důkaz, že OSH se o své členy stará a hasiči že vědí, co všechno pro ně svaz zajišťuje. Organizovanost mohla být na ještě vyšší úrovni, srovnatelné např. s Fire Brigade Union (FBU, hasičské odbory ve Velké Británii), kdyby členy OSH byli i pražští hasiči. Ti se od svazu distancovali již na jeho ustavujícím sjezdu (viz níže, kapitola Historie sjezdů OSH). Za čas do něj sice po velkorysé nabídce od vedení OSH vstoupili, ale zakrátko z něj zase vystoupili, potom vstoupili do Odborového svazu státní orgánů, ze kterého krátce na to vystoupili a založili si vlastní odbory, tyto odbory posléze rozpustili a zatím naposled si založili Odborové sdružení hasičů hlavního města Prahy, kde ovšem faktická organizovanost v současnosti zřejmě nedosahuje ani 10%. Jeho první prezident Jiří Vítek zejména v počátku výkonu funkce s OSH poměrně úzce spolupracoval. Také jeho nástupce Antonín Šustr byl opakovaně přizván ke spolupráci s OSH, avšak bezvýsledně. Pražské sdružení s OSH od nástupu nového prezidenta v podstatě nekomunikuje. Vedení OSH pozvalo pana prezidenta v rámci přípravy druhé demonstrace, připravované od léta 2008 na podporu požadavku zvýšit mzdové prostředky pro hasiče stejným procentem, jako bylo plánováno pro policisty a zařadit hasiče do vyšší skupiny zvláštního (rizikového) příplatku, jako jsou zařazeni policisti. Panu prezidentovi

byla problematika podrobně vysvětlena včetně číselných podkladů a upozornění na to, že právě pražští hasiči v porovnání s pražskými policisty jsou na tom se zvláštním (rizikovým) příplatkem nejhůře. Byl proto požádán, aby k účasti na demonstraci přesvědčil i pražské hasiče. Odpověděl, že k tomu nemá mandát, ale zkusí to projednat v prezidiu a dá na OSH vědět, jak to dopadlo. Více se neozval, zato v předvečer demonstrace (konala se 1.10.2008) tuto akci OSH veřejně odsoudil na serveru Požáry.cz. Přes tuto negativní zkušenost jej nový předseda OSH oslovil i před třetí demonstrací s žádostí o podporu. Bylo mu odpovězeno, že pražské odborové sdružení se k demonstraci vyjadřovat nebude a že pražští hasiči na demonstraci stejně asi přijdou. Vztahy OSH s nově založenou odborovou organizací UBS, která však ani za tři roky své existence neuspořádala ustavující sjezd a zůstala spíše virtuální internetovou sešlostí několika policistů, lze charakterizovat skutky: UBS uspořádala historicky první demonstraci policistů a hasičů v r.2007 proti hrozícímu propadu platů, ke které se OSH stavěl od počátku rezervovaně, ale korektně. Když se k organizování demonstrace přidal i nám nejbližší NOSP, OSH se i nadále do příprav nezapojil, vyzval však veřejně své členy k účasti na demonstraci a díky této výzvě, i díky účasti pražských hasičů bylo nakonec nejvíce demonstrujících právě z řad hasičů. Předsednictvo OSH i přesto, že OSH akci neorganizoval, rozhodlo o úhradě 1/3 všech nákladů s demonstrací spojených a dalo tím i finančně jasně najevo, že je s UBS i s NOSP solidární. Na webu UBS toto bylo stručně zmíněno teprve po té, co zde nejdříve zazněly dezinformace a pomluvy OSH a následně tvrdá, ale korektní reakce tehdejšího předsedy OSH JUDr. Mühlfeita. Vztahy OSH s UBS se nakonec stabilizovaly v rovině vzájemného tichého respektu a neútočení, nicméně kontakty v podstatě žádné nejsou.

Na GRH HZS ČR působí odborová organizace Odborového svazu státních orgánů a organizací při ministerstvu vnitra ČR, jejímž předsedou je dlouhodobě Ing. Jaroslav Maděra. Jeho kontakty s OSH jsou minimální, protože partnerem předsedy OSH je především předsedkyně OSSO paní Vondrová, nicméně i tyto „mimourovňové“ vztahy jsou vedením OSH hodnoceny jako oboustranně korektní.

Organizovanost i činnost OSH je dlouhodobě hodnocena vedením centrály jako jedna z nejlepších v rámci 31 odborových svazů, sdružených ČMKOS. Co se týká původních stanov, vypracovaných jedním ze zakladatelů OSH (FOSPP) Bohumilem Havlem, ukázaly se jako dobrý základ pro činnost hasičských odborů, protože kromě změny délky volebního období v r. 1996, vyžádané základními organizacemi a přizpůsobení struktury OSH nové struktuře HZS ČR v r. 2001, v nich bylo nutno v průběhu dvacetileté existence OSH provádět v podstatě jen drobné kosmetické změny.

FOSPP patřil k aktivním zakladatelům Československé konfederace odborových svazů (ČMKOS), v jejímž čele stál nejdříve JUDr. Richard Falbr a po něm MUDr.

Roman Kováč, i k zakladatelům největší České odborové centrály, Českomoravské komory (později konfederace) odborových svazů (ČMKOS), v jejímž čele stál nejdříve Vladimír Petrus, který se přeorientoval na aktivního stoupence ODS, potom JUDr. Richard Falbr, zpočátku nominovaný do senátu jako nestraník za ČSSD (nyní europoslanec) a od dubna 2002 Milan Štěch, který se stal i senátorem za ČSSD a po zvolení místopředsedou senátu ohlásil, že již na sjezdu ČMKOS v r. 2010 nebude na post předsedy odborové centrály kandidovat.

OSH se rovněž díky dobré komunikaci s ostatními svazy nepodnikatelské sféry a obětavé práci PhDr. Josefa Krejbycha (koordinátor PSI pro střední a východní Evropu) stal již v roce 1990 jedním ze čtyř Českých svazů, které vstoupily do Public services international (PSI), internacionály veřejných služeb. Jedná se o odborové uskupení s úzkými vazbami na Mezinárodní organizaci práce v Ženevě. V době začlenění OSH sdružovala již PSI odborové svazy ze 150 zemí, čítající přes 20 milionů odborářů. Tato organizace, která se v roce 2009 sloučila s EPSU (Evropská konfederace odborových svazů) má velký význam zejména pro rozvojové země, nebo obecněji řečeno pro země, kde pro odbory nejsou státem vytvořeny dobré podmínky. Tlakem na vlády jednotlivých zemí i prostřednictvím různých mezinárodních organizací se snaží zlepšit podmínky pracujících a bojovat proti excesům typu Bolívie, kde se ještě dnes ztrácejí celé rodiny a odboroví předáci jsou zavírání do internačních táborů. Členství v PSI proto vedení OSH dodnes považuje především za otázku solidarity s těmi nejpotřebnějšími. Přesto, a dokonce velmi brzy po vstupu do PSI, se již FOSPP podařilo získat od PSI finanční, organizační i lektorskou podporu pro historicky první seminář o systémech požární ochrany v zemích západní Evropy, který uspořádal FOSPP ve spolupráci s HS Sboru PO MV ČR a Správou a útvarům sboru PO Kladno ve dnech 7. až 10. 6. 1992 ve školícím středisku kladenských hasičů na Roučmířově mlýně.

Z mezisvazové činnosti v rámci ČMKOS je nutno zmínit se především o členství OSH v neformálním sdružení odborových svazů nepodnikatelské sféry (dříve „ROPO“), jehož letitým mluvčím je paní Alena Vondrová. Ta je i předsedkyní odborového svazu státních orgánů a organizací, s nímž OSH úzce spolupracuje, stejně jako s Nezávislým odborovým svazem policie ČR (NOSP). K těmto svazům má OSH logicky nejbližší, protože jejich členy jsou též příslušníci a zaměstnanci bezpečnostních sborů. V roce 2007 OSH finančně pomohl policejním odborům NOSP a UBS (Unie bezpečnostních sborů, nová odborová organizace policistů), když se policejní odboráři dohodli, že zorganizují první demonstraci policistů a hasičů proti hrozícímu propadu platů v souvislosti s nastavením nového platového systému policejním prezidiem a generálním ředitelstvím HZS ČR. Demonstrace na holešovickém výstavišti u fontány 7.2.2007 se zúčastnilo 2,5 tisíce příslušníků, z toho asi 2/3 hasičů, protože je k účasti nakonec vyzval i OSH.

XII. Podpora sportovních aktivit

Mistrovství Evropy hasičů ve stolním tenisu 1995, odborová podpora sportovců

OSH v roce 1995 uspořádal v Litoměřicích velkou sportovní akci, mistrovství Evropy hasičů ve stolním tenisu, kterého se úspěšně zúčastnila i reprezentace HZS ČR. A mužstvo obsadilo 3. místo za Anglií a Německem a B mužstvo skončilo páté. Po tomto vrcholu sportovních svazových aktivit vedení OSH poznalo, že na tak náročné akce nebude mít v budoucnu zejména organizační a časové kapacity a svaz se od té doby soustředil pouze na přiměřené finanční podporování sportovních aktivit svých členů a ZO, zpočátku jen při mistrovstvích ČR nebo mezinárodních akcích, v poslední době přispívá alespoň symbolicky i na akce regionálního významu, pořádané nebo spolupořádané ZO.

XIII. Podíl OSH na vzniku Zdravotní pojišťovny ministerstva vnitra ČR

Shromáždění k založení ZP MV pomohl OSH uspořádat v Domě odborových svazů na Žižkově

Když v roce 1992 přišel na OSH JUDr. Jan Merta s nabídkou spolupráce při zakládání ZP MV, vedení svazu tuto myšlenku okamžitě přijalo za svou a pomohlo mu ve velké zasedačce Domu odborových svazů uspořádat první velké shromáždění s prezentací nově vznikající zdravotní pojišťovny. Díky iniciativě OSH se drtivá většina příslušníků Sboru požární ochrany hned od založení ZP MV stala jejími pojištěnci a v současné době se jejich účast v této zdravotní pojišťovně blíží stu procent. Hasiči jsou od založení pojišťovny nejstabilnějším článkem jejího t. zv. zlatého kmene pojištěnců. V orgánech ZP MV se za OSH vystřídali pánové JUDr. Vladimír Mühlfeit, Zdeněk Jindřich Oberreiter, Jiří Jílek a Josef Richter. I díky jejich činnosti v orgánech pojišťovny, ke které se později na žádost a doporučení OSH přidala i činnost zástupců generálního ředitelství HZS ČR (nejdříve plk. Ing. Sellner, nyní genmjr. Ing. Štěpán) pojišťovna v rámci t. zv. nadstandardů vždy výrazně podporovala hasiče od příspěvků na jejich ozdravné pobyty, až po očkování proti žlutence a různá speciální vyšetření hasičů po některých z hlediska chemického zvláště složitých zásazích.

XIV. Podíl OSH na vzniku a fungování Nadace policistů a hasičů Vzájemná pomoc v tísni

Osobní angažovanost předsedy OSH a nedůvěra části předsednictva i revizní komise OSH

21.12.2002 byla zaregistrována z iniciativy ministra vnitra JUDr. Stanislava Grosse nadace, která si kladla za cíl pomáhat dětem, pozůstalým po příslušníkovi, který zahynul při výkonu služby. Do základního jmění nadace vložili ministr Gross, policejní prezident JUDr. Jiří Kolář a generální ředitel HZS ČR genmjr. Ing. Miroslav Štěpán po 50 tisících Kč, zbývajících 350 tisíc dodaly NOSP a OSH. Proces vzniku nadace byl v obou svazech provázen značnou nedůvěrou, protože zejména policisté měli ještě v paměti neslavnou historii „policejní“ nadace, která se zaštiťovala m. j. Karlem Gottem a skončilo to velkou ostudou. Hasiči měli podobnou zkušenost s nadací, kterou kdysi inicioval ministr vnitra Ruml, který do nadace sehnal několik mil. Kč a když se z ní OSH snažil získat pomoc pro vdovu po našem kolegovi z Ostravy, trvalo to přes četné nechutné tahanice a urgencye 10 měsíců, než nadace přispěla trapnou částkou 60 tis. Kč. Byla to první a poslední pomoc, kterou „Rumlova“ nadace hasičům poskytla, se smrtí tajemníka nadace se nad ní i jejími penězi zavřela voda a již o ní nikdo neslyšel. Vznik nové „Grossovy“ nadace byl doprovázen úsměvnou právní argumentací tří soukromých zakladatelů, že předseda OSH jako fyzická osoba být zakladatelem nadace nemůže a že to musí být právnická osoba, odborový svaz. I malému dítěti by bylo jasné, že jde o chybějících 250 tis. Kč do základního jmění, které předsedům policejních a hasičských odborů „asi“ jejich předsednictva nepřiklepnou jako mimořádnou osobní odměnu, aby ji mohli vložit do nadace. Přes toto úsměvné zdůvodnění JUDr. Mühlfeit věřil v první řadě v dobré úmysly zakladatelů. Navíc měl zkušenost z počátků OSH, kdy přišel s ojedinelou myšlenkou sice jinak zaměřené nadace JUDr. Václav Šubrt z HS Sboru PO, ale odborům se bez vlivných osobností nadaci nepodařilo rozjet. Nyní předseda OSH přemlouval nesouhlasící část předsednictva OSH celkem na třech zasedáních, než ke vstupu do nadace a k vložení 150 tis. Kč do jejího základního jmění získal dostatečně silný mandát. Věřil, že tentokrát, bude-li nadace prvně pod přímou kontrolou odborů, její hospodaření bude transparentní. Hlavně však věřil, že nadace bude moci účinně pomáhat dětem, pozůstalým po hasičích a policistech, protože bude mít více možností, než „jen“ předat peníze z veřejné sbírky, z pojistného plnění, ze vzájemného podpůrného fondu a pod. Část předsednictva ovšem dlouho trvala na tom, že než jít do domnělého rizika, je lepší držet se pouze již zavedeného a výborně fungujícího vzájemného podpůrného fondu OSH. Někteří členové předsednictva a revizní komise dokonce naznačovali předsedovi

OSH, že bude-li prosazovat vložení peněz OSH do nadace přesto, že již byl se svými návrhy 2x odmítnut a nesmí-li se s tím, že byl přehlasován, mohl by být třeba i odvolán z funkce. Sedmiletá historie nadace, která pomáhala v roce 2009 již šedesáti dvěma dětem a jejich maminkám, dala plně za pravdu předsedovi OSH. Děti dostávají nejen dárky a finanční dar k Vánocům, ale i různé lázeňské pobyty, letní i lyžařské tábory, přímořské ozdravné pobyty, stavební spoření, jsou pro ně pořádány různé zájezdy, koncerty atd. Děti i maminky oceňují, že se mohou několikrát do roka scházet a pěstovat nová přátelství, což jsou do života hodnoty nevyčísitelné peníze. OSH po počátečním vkladu 150 tis. Kč do základního jmění v posledních letech do nadace přispěl dalšími sponzorskými penězi, takže jeho příspěvky ke konci roku 2009 již činily celkem 290 tis. Kč z centrálních peněz, nemluvě o individuálních pravidelných odvodech členů, které již jdou ročně do sta tisíců Kč. Nadaci se nyní finančně daří i díky tomu, že k počáteční iniciativě OSH se později výrazně připojilo i služební vedení HZS ČR a po té i krajsí ředitelé, kteří svými příspěvky nadaci šli svým podřízeným příkladem a pomohli nastartovat systém stálých příspěvků příslušníků a zaměstnanců HZS ČR.

Velké uznání za obětavé organizování činnosti nadace patří jejímu výkonnému řediteli panu PhDr. Vladimíru Šuterovi.

XV. Historie sjezdů OSH

Služební a odborový aktiv 15.12. 1989 v Příbyslavi

Myšlenka založit samostatné hasičské odbory vznikla na služebním a odborovém aktivu HZS ČSR. Ten svolal na žádost zástupců Občanského fóra (OF) při některých okresních správách sboru požární ochrany (OS sboru PO) a okresních veřejných požárních útvech (OVPU) a některých hasičských odborových úseků Odborového svazu státních orgánů, organizací a zahraničního obchodu na 15. prosince 1989 do hasičského muzea v Příbyslavi náčelník HS Sboru PO pan plk. Ing. Pavel Stoklásek.

V Příbyslavi se zástupci OF dohodli na sloučení se zástupci odborových organizací, které se vyčlení ze zmíněného odborového svazu a založí historicky první samostatné hasičské odbory. Hlavními iniciátory a mluvčími byli JUDr. Vladimír Mühlfeit z Litoměřic, Bohumil Havel z Jablonce n.N., Roman Marcol z Karviné a Rudolf Šlehofer z Plzně. Náčelníkovi HS Sboru PO a ministru vnitra adresovali jménem všech zúčastněných požadavek na okamžité zrušení praxe, na jejímž základě mohli být pověřováni hasiči plněním policejních úkolů, konkrétně jim mohly být vydávány rozkazy k rozhánění demonstrantů vodou z lafetových proudnic

(„vodními děly“). Bylo dohodnuto svolání přípravného výboru nových hasičských odborů do Brna s přizváním slovenských zástupců hasičských odborů a Verejnosti proti násiliu (VPN).

Přípravný výbor v prosinci 1989 až únoru 1990 jednal 3x v Brně

Přípravný výbor se scházel na požárním učilišti v Brně Líšni. Dobré podmínky pro jeho činnost vytvořil zejména náčelník HS Sboru PO plk. Ing. Pavel Stoklásek, náčelník učiliště plk. Horák a krajský náčelník Jm. kraje plk. Ing. Rudolf Valášek. I přes nepravděpodobnost budoucího začlenění požární ochrany do působnosti federace, na což upozorňoval zejména JUDr. Mühlfeit, převládl názor, že hasičské odbory by měly být organizovány na jednotné federální bázi. Přípravným výborem byl zpracován návrh základních dokumentů FOSPP, z nichž rozhodující byly první stanovy, zpracované Bohumilem Havlem z Jablonce n.N. Členy přípravného výboru dále byli JUDr. Vladimír Mühlfeit z Litoměřic, Josef Richter z Brna, Jiří Basarab z Ústí n.L., JUDr. Jiří Uhlíř z Tábora, Jaromír Brdička ze Dvora Králové, Miroslav Kadeřábek z Jindřichova Hradce, Pavel Hájek z Nymburka, Váslav Klemens z Ostravy, Daniel Petrovič z Topolčan, Peter Križanský a Ing. Peter Hargaš z Bratislavy, Ferdinand Ondrejczak z Rim. Soboty, Roman Marcol z Karviné a Rudolf Šlehofer z Plzně. Bylo zvoleno pracovní předsednictvo pro ustavující sjezd ve složení Rudolf Šlehofer, JUDr. Vladimír Mühlfeit, Josef Sláma, (Brno), Daniel Petrovič, JUDr. Jiří Uhlíř, Ing. Peter Hargaš a Josef Richter. Bylo stanoveno datum ustavujícího sjezdu.

Ustavující sjezd FOSPP 10. února 1990 v Brně a první, „nultý“ rok existence hasičských odborů

Na ustavující sjezd se dostavili delegáti takřka ze všech správ a útvarů Sboru PO ČSR a SSR. Mezi pozvanými hosty byli m. j. náčelník HS Sboru PO pan plk. Ing. Pavel Stoklásek a delegace pražských hasičů, vedená jejich velitelem JUDr. Františkem Kohoutem. Tato delegace hned po zahájení sjezdu vyjádřila zásadní neshodu s navrženým programovým prohlášením FOSPP, z něhož vyplýval závazek usilovat o posílení role státu v požární ochraně. Ústy svého velitele naopak pražští hasiči vznesli kategorický požadavek, aby bylo usilováno o začlenění profesionálních hasičů pod města. Byli proto požádáni, aby s tímto námětem přišli v diskusní části sjezdu, oni ale namísto diskutování nad směřováním sboru PO ze sjezdu odešli. OSH přes to na pražské hasiče nikdy nezanevřel. Nejlépe to možná dokázalo vedení svazu, když tradiční pražské rekreační středisko v Bedřichově, které v důsledku nástupnictví ROH a nedostatečného administrativního „ošetření“ tehdejšími vedeními pražského sboru připadlo de iure do vlastnictví svazu. Ten ovšem

po tomto zjištění obratem ve spolupráci se zástupcem pražského ředitele plk. Ing. Jaromírem Peškem věc bezúplatně napravil a utnul tak rázně úvahy o možných soudních sporech. Byl to jeden z případů, kdy vedení svazu upřednostnilo svoje pojetí morálky nad právem.

Sjezd schválil s drobnými změnami všechny základní dokumenty FOSPP, navržené přípravným výborem, včetně programu FOSPP. Rozhodl dále, že nastávající rok bude určen k dotvoření organizační struktury FOSPP a vyzval hasiče z okresů, které nevyslaly své delegáty na ustavující sjezd, aby vstoupili do FOSPP. Zvolil též delegáty na slovenský a federální všesvazový sjezd nástupnických organizací Revolučního odborového hnutí (ROH). Všesvazový sjezd se konal 3. března 1990 v Praze a FOSPP se jeho prostřednictvím stal jedním ze zakladatelů Československé konfederace odborových svazů (ČSKOS) i české a slovenské komory odborových svazů (ČMKOS a KOZ). Předsedou návrhové komise ustavujícího sjezdu FOSPP byl zvolen Ing. Miloš Svoboda (ZO Kladno), který až do svého odchodu z Kladna na generální ředitelství patřil k nejlepším předsedům ZO OSH a na několika dalších sjezdech vždy velmi fundovaně vykonával funkci předsedy návrhové komise. Ustavující sjezd FOSPP zvolil předsednictvo ve složení Josef Richter (Brno), předseda FOSPP, Peter Križanský (Bratislava), místopředseda FOSPP za Slovensko, Jiří Basarab (Ústí n.L.), místopředseda za Čechy a Moravu a členové Daniel Petrovič (Topolčany), Ferdinand Ondrejczak (Rimavská Sobota), Peter Kobezda (Košice), Václav Klemens (Ostrava), František Tůma (Říčany), JUDr. Jiří Uhlíř (Tábor), Jaroslav Vykoukal (Plzeň) a Jaromír Brdička (Dvůr Králové). Dále byla zvolena revizní komise ve složení Ing. Miroslav Bystrian (Michalovce), Ludmila Kélová (Zlín) a Ing. Miroslav Brychta (Kladno). Tiskovým mluvčím a právním poradcem FOSPP se stal JUDr. Vladimír Mühlfelt (Litoměřice). Sjezd též podpořil společnou iniciativu FOSPP a obou republikových HS Sboru PO zpracovat a prosadit zákon o skutečně jednotném a samostatném Sboru požární ochrany ČR (SR). Ustavující sjezd uložil zvolenému předsednictvu svolat do 30. června 1991 řádný sjezd FOSPP.

První řádný sjezd FOSPP 24.a 25. května 1991 v Bratislavě

Sjezd potvrdil programové snažení FOSPP o co nejrychlejší srovnání platové úrovně hasičů s policisty, což se m. j. projevilo v participaci odborů na přípravě zákona o platu a odměně za pracovní pohotovost. V programovém prohlášení bylo dále potvrzeno jako dlouhodobý cíl dosažení sociálně kompenzačních institutů obdobných, jako ve služebním poměru (ozdravné pobyty, úmrtné, výsluhové náležitosti a pod.). Cestu k dosažení tohoto cíle vzhledem k tomu, že na ministerstvu vnitra by nikdo nepřipustil služební poměr pro hasiče, spatřoval FOSPP v dosažení samostatného zákona o Sboru požární ochrany, resp. novely zákona o požár-

ní ochraně, která by jednotný a samostatný sbor konstitovala prostřednictvím tehdejšího § 5 zákoníku práce (ten umožňoval pro některé skupiny zaměstnanců včetně hasičů upravit pracovně právní vztahy odchylně od zákoníku práce). Sjezd schválil vstup FOSPP do mezinárodní organizace PSI. Sjezd zvolil předsednictvo FOSPP ve složení: JUDr. Vladimír Mühlfeit, předseda, Peter Križanský, místopředseda pro Slovensko, Josef Richter, místopředseda pro Čechy a Moravu a členové Daniel Petrovič, František Pasztor (Martin), JUDr. Daniel Švirk (Bardejov), Jaromír Kahánek (Frýdek Místek), Pavel Hájek, Miroslav Kadeřábek, Jaroslav Vykoukal a Zdeněk Oberreiter (Rychnov n. Kn.). Do revizní komise byli zvoleni Ing. Miloslav Brychta, Ing. Josef Kresta (Ostrava) a JUDr. Milan Michale (Prievidza), předsedou RK byl zvolen Ing. Miloslav Brychta.

Mimořádný sjezd, rozdělující FOSPP a ustavující sjezd OSH v Bratislavě 23. ledna 1993

V důsledku rozdělení státu – ČSFR, bylo z praktických důvodů nutno rozdělit i FOSPP na dvě republikové nástupnické organizace. Stalo se tak na mimořádném sjezdu FOSPP v Bratislavě, který se vyznačoval kultivovaností vystoupení všech účastníků a nostalgickou náladou většiny z nich, což vystihl ve své závěrečné řeči předseda FOSPP JUDr. Vladimír Mühlfeit. Ještě téhož dne tamtéž vzhledem k dobré přípravě i ukázněnosti účastníků stihli delegáti z obou republik úspěšně absolvovat i ustavující sjezdy OSH a Odborového svazu hasičů Slovenské republiky (OZH). Prezidentem OZH byl zvolen Daniel Petrovič, viceprezidentem Peter Križanský. Ustavujícího sjezdu OSH se jako host zúčastnil náměstek ministra vnitra ČR Ing. Vladimír Zeman. Ze dvou nominovaných kandidátů byl zvolen předsedou OSH JUDr. Vladimír Mühlfeit ze ZO Litoměřice, místopředsedou OSH Josef Richter ze ZO Brno a dalšími členy předsednictva pánové Jaromír Kahánek ze ZO Frýdek Místek, Jiří Jílek ze ZO Mladá Boleslav, Miroslav Kadeřábek ze ZO Jindřichův Hradec, Jaroslav Vykoukal ze ZO Plzeň jih a Zdeněk Jindřich Oberreiter ze ZO Rychnov n. Kn.. Sjezd zvolil revizní komisi OSH ve složení Ivana Nohová ze ZO Hradec králové, Květoslav Zabák ze ZO Olomouc a Zdeněk Juřík ze ZO Jablonec n.N., předsedkyní RK byla zvolena paní Ivana Nohová.

II. Sjezd OSH 1. a 2. března 1996 v Benešově

Sjezdu se jako hosté zúčastnili předseda ČMKOS JUDr. Richard Falbr, plk. Ing. Vladislav Banasinský, vrchní požární rada, Daniel Petrovič a Peter Križanský, prezident a viceprezident slovenského Odborového svazu hasičů a paní Alena Vondrová, předsedkyně Odborového svazu státních orgánů a mluvčí odborových svazů ne-

podnikatelské sféry . Většina diskusních příspěvků delegátů směřovala kriticky k nečinnosti ministerstva vnitra v oblasti požadovaného srovnání sociálně kompenzačních institutů pro hasiče se zajištěním policistů. Po vystoupení vrchního požárního rady se zvedla vlna kritiky k jeho působení v čele HZS ČR, k jeho názorům, že hasiči nejsou fyzicky zdatní, že již mají odpovídající sociální zabezpečení, že nepatří do služebního poměru, ke zmatkům kolem nového výstrojního řádu, k posuzování požárního nebezpečí objektů a v neposlední řadě proti jeho jednoměrné, arogantní komunikaci s OSH, kterého neuznával za partnera. Návrhy na vyhlášení stávkové pohotovosti delegáti po vystoupení předsedy OSH, který vyzval k uklidnění situace, stáhli a spokojili se s ujištěním, že o situaci bude předseda OSH informovat ministra vnitra a že povede osobní jednání s vrchním požárním radou o jeho dalším působení v čele HZS ČR a o jeho spolupráci s OSH (předseda OSH nakonec vyzval v osobním dopisu vrchního požárního radu k odstoupení a informoval o situaci ministra vnitra J. Rumla a jeho náměstka Ing. V. Zemana, vrchní požární rada krátce na to z funkce odstoupil). Předseda ČMKOS JUDr. Falbr ocenil organizovanost i aktivity hasičů a OSH označil za nejlépe fungující svaz v rámci ČMKOS. Zvláštní poděkování adresoval předsedovi OSH za jeho činnost nejen v rámci OSH, ale i v rámci centrály ČMKOS. Předsedou OSH byl zvolen JUDr. Vladimír Mühlfeit, místopředsedou OSH se stal Miroslav Kadeřábek a členy předsednictva se stali Zdeněk Jindřich Oberreiter, Josef Richter, Jiří Jílek, Jaroslav Vykoukal a Jaromír Kahánek. Všichni členové předsednictva tak obhájili své posty z předchozího volebního období. Sjezd zvolil revizní komisi OSH ve složení Ivana Nohová, Zdeněk Juřík a Květoslav Zabák, i členové revizní komise tedy obhájili své posty z předchozího volebního období.

V programu OSH na další období byla zdůrazněna snaha o dosažení služebního poměru pro hasiče a o vytvoření jednotného HZS ČR. Nejvýznamnější změnou ve stanovách bylo prodloužení volebního období ze tří na čtyři roky.

III. sjezd OSH 27. dubna 2000 v Praze

Předseda OSH v úvodu poděkoval vrchnímu požárnímu radovi plk Ing. Štěpánovi a předsedovi ČMKOS JUDr. Falbrovi za pomoc při prosazování myšlenky začlenění hasičů do režimu zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Sjezd se nesl především ve znamení očekávaného schválení zákona o HZS ČR, na jehož přípravě OSH participoval a jehož prostřednictvím měla být završena desetiletá snaha OSH o dosažení služebního poměru pro hasiče. Proto m. j. sjezd z praktických důvodů pověřil Výkonnou radu OSH ke schválení změn stanov v případě přijetí zákona tak, aby OSH mohl i nadále svojí strukturou kopírovat strukturu HZS ČR a nebylo nutno kvůli tomu svolávat mimořádný sjezd.

Předsedou OSH byl zvolen JUDr. Vladimír Mühlfeit a místopředsedou OSH se stal Zdeněk Jindřich Oberreiter. Členství v předsednictvu dále obhájili pánové Miroslav Kadeřábek, Jiří Jílek, Jaroslav Vykoukal a nově přibyl za Jihomoravský kraj Miloslav Novotný ze ZO Jihlava. Revizní komise ve složení Ivana Nohová, Květoslav Zabák a Zdeněk Juřík rovněž ve volbách obhájila své posty.

Sjezd reagoval v programovém prohlášení i na připravovaný nový zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, který měl nahradit zákon č. 186/92 Sb., o služebním poměru příslušníků policie ČR a prohlásil začlenění příslušníků HZS ČR do režimu tohoto zákona za prioritu.

IV. sjezd OSH 24. dubna 2004 v Benešově

Sjezd se vyznačoval delegáty tlumočenou rostoucí nespokojeností s úrovní komunikace generálního ředitele HZS ČR s OSH, kritickými připomínkami k metodám řízení HZS ČR, zejména v oblasti legislativní, právní a personální. Připomínky směřovaly i vůči ministru vnitra Grossovi, zejména byly kritizovány změny v platném zákonu o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů oproti jeho původní verzi a problémy, spojené s odkládáním účinnosti zákona. Naopak kladně byla hodnocena spolupráce OSH s ČMKOS, dlouhodobá úroveň odborového úrazového a odpovědnostního pojištění, fungování a rozvoj vzájemného podpůrného fondu OSH. V souvislosti s dovršením nové územní struktury došlo k výraznější obměně členů předsednictva OSH a po delší době se změnilo i obsazení revizní komise. Předsednický post obhájil ve volbách, kdy podruhé v historii svazu měl i protikandidáta, JUDr. Vladimír Mühlfeit, do stanovami nově zavedené funkce prvního místopředsedy OSH byl zvolen Zdeněk Jindřich Oberreiter, místopředsedou byl zvolen Zdeněk Juřík a členy předsednictva se dále stali pánové Jiří Jílek, Jiří Hošna, Jiří Roj, Miloslav Novotný, Milan Pazourek, Jaroslav Vykoukal, Daniel Machka, Roman Stejskal, Lubomír Grezl a paní Ing. Martina Neuwirthová. Revizní komise byla zvolena ve složení Ivana Nohová (předsedkyně), Ing. Oto Titzl (Rakovník) a Tomáš Richter (Brno). Velký vděk celé členské základny si zaslouží Z. J. Oberreiter, který obětoval mnohem lepší výsluhový příspěvek, jaký by jej čekal po nabytí účinnosti nového zákona o služebním poměru i pohodlí zavedeného profesního a rodinného života ve prospěch odborů. Rozhodl se totiž odejít po 34 letech od sboru a pomoci centrále OSH, kde by bez něj po odchodu Josefa Richtera z neoficiální, ale o to důležitější funkce tajemníka zůstal předseda OSH osamocen. To by zákonitě muselo vyústit v kolaps předsedy a následně celého dobře fungujícího OSH. Tuto oběť přinesl nově zvolený 1. místopředseda OSH proto, že generální ředitel HZS ČR jej opakovaně odmítl uvolnit do činné zálohy. Odůvodnil to jednotným přístupem resortu k policejním i hasičským odborům, což OSH hodnotil jako prů-

hledný pseudoargument. Stačí se dnes podívat na počet uvolněných odborových funkcionářů NOSP a bude každému jasné, že šlo o něco jiného a o výmluvy na ministra vnitra.

V. sjezd OSH 19. dubna 2008 v Benešově

Hostem sjezdu byl m. j. první náměstek ministra vnitra Ing. Jaroslav Salivar, generální ředitel HZS ČR genmjr. Ing. Miroslav Štěpán, místopředseda ČMKOS Dr. Zdeněk Málek, předsedkyně Odborového svazu státních orgánů a mluvčí odborových svazů nepodnikatelské sféry paní Alena Vondrová, předseda Nezávislého odborového svazu policie ČR JUDr. Milan Štěpánek, prezident a viceprezident slovenského Odborového svazu hasičů Daniel Petrovič a Peter Križanský. Ministr vnitra Langer se sjezdu přes opakovaná ujištění o tom, že rád přijde mezi hasiče, nezúčastnil. Nejčastější reakcí delegátů na jeho neúčast byly spekulace o tom, že je ministr uražený za některé mediální výstupy předsedy OSH. Každopádně akcí, pořádaných NOSP, např. rady předsedů, se při tom v podstatě pravidelně zúčastňoval, zatímco před Výkonnou radu ani sjezd OSH se nikdy nepostavil, i když to opakovaně sliboval.

Úvodní slavnostní část jednání se nesla ve znamení projevu hostů, děkujících za spolupráci předsedovi OSH JUDr. Vladimíru Mühlfeitovi. Ten v r. 2006 avizoval, že již nebude kandidovat na nejvyšší post a slovo dodržel, takže na sjezdu svoji více než sedmnáctiletou osobní misi v čele svazu ukončil.

První náměstek ministra vnitra, generální ředitel HZS ČR, i předseda OSH se shodli, že přes rozdílnost názorů na to, co a jakým směrem by mělo být v novém zákonu o služebním poměru novelizováno, bylo by otevírání zákona v současné době velmi riskantní, resp. že rozhodně rizika zhoršení zákona v neprospěch příslušníků by byla mnohem větší, než naděje na některá vylepšení. V diskusních vystoupeních delegáti kritizovali zejména neoblomnost generálního ředitele HZS ČR ve věci požadavku odborů na zařazení hasičů do nejvyšší skupiny zvláštního (rizikového) příplatku. Kritika zaznívala též na personální politiku HZS ČR v souvislosti se zařazováním hasičů do tarifních tříd a s vytvářením nepřátelské atmosféry vůči příslušníkům, kteří využívají svého zákonného práva odvolat se proti rozhodnutí nadřízeného o jejich platu a pod. K dlouhodobému požadavku na spravedlivé zvláštní (rizikové) příplatky pro hasiče přibyl v usnesení sjezdu požadavek OSH na navýšení početních stavů příslušníků v přímém výkonu služby.

Předsedou OSH byl zvolen Zdeněk Jindřich Oberreiter (Královéhradecký kraj), prvním místopředsedou OSH se stal Zdeněk Juřík (Liberecký kraj), místopředsedou OSH byl zvolen Roman Stejskal za Jihomoravský kraj. Členy předsednictva za další kraje se stali Ing. Martina Neuwirthová za Zlínský kraj, Jiří Rój za Moravskoslezský kraj, Bc. Jiří Hošna za Jihočeský kraj, Bc. Lubomír Grezl za Olomoucký kraj,

Bc. Daniel Machka za Karlovarský kraj, Bc. Petr Papoušek za Plzeňský kraj, Jiří Jílek za Středočeský kraj, Libor Havlíček za kraj Vysočina, Milan Pazourek za Pardubický kraj a JUDr. Vladimír Mühlfeit za kraj Ústecký. Post předsedkyně revizní komise obhájila paní Ivana Nohová ze ZO Hradec Králové, členy revizní komise byli dále zvoleni Květoslav Zabák ze ZO Olomouc a Ing. Oto Titzl ze ZO Rakovník.

XVI. Program Odborového svazu hasičů na období 2008 až 2012

V. Sjezd OSH 19. dubna 2008 v Benešově schválil toto hlavní zaměření OSH:

- čl. 1. Usilovat o udržení plné zaměstnanosti členů OSH a naplnění početních stavů na stanicích HZS ČR podle schváleného plošného pokrytí jednotkami požární ochrany.
- čl. 2. Usilovat o další zlepšování sociálního zabezpečení členů OSH.
- čl. 3. Usilovat o
  - a) zlepšení podmínek výkonu služby příslušníků ve směnné službě,
  - b) zlepšení dosaženého zařazení činností (funkcí) v HZS ČR v katalogu činností,
  - c) spravedlivé zařazování příslušníků HZS ČR do skupin zvláštního (rizikového) příplatku,
  - d) plnou úhradu očkovaní příslušníků a zaměstnanců proti nákazám, hrozcím z výkonu služby.
- čl. 4. Aktivně se podílet v rámci odborové centrály na přípravách a jednáních tripartity. Zejména usilovat o zajištění procentuálního růstu platů v rozpočtových a příspěvkových organizacích (dále jen „ROPO“) v rámci společného postupu odborových svazů ROPO při jednáních s vládou o mzdové části státního rozpočtu, určené pro státní zaměstnance.
- čl. 5. Sledovat vývoj právního řádu ČR se zvláštním zaměřením na požární ochranu, záchranářskou službu a sociální poměry v těchto odvětvích. Navazovat a udržovat kontakty s poslanci poslanecké sněmovny i senátory za účelem prosazování zájmů svých členů v zákonodárném procesu.
- čl. 6. Prostřednictvím centrály ČMKOS sledovat a připomínkovat materiály pro jednání vlády i parlamentu se zaměřením na možné dopady do záchranářské oblasti, zejména do oblasti pracovně právních vztahů v rámci HZS ČR.
- čl. 7. Vyjednávat pro své členy výhodné centrální úrazové a odpovědnostní pojištění, včetně možného dotování z rezervního fondu OSH.
- čl. 8. Rozvíjet pro své členy výhody Vzájemného podpůrného fondu OSH (dále jen VPF). Za tím účelem zejména usilovat o 100 % zapojení všech členů do tohoto fondu.

- čl. 9. Organizovat vzdělávací programy pro funkcionáře OSH, zejména v oblasti BOZP, účetnictví a legislativy.
- čl.10. Aktivně uplatňovat členství v mezinárodním sdružení veřejných služeb PSI, zejména získáváním informací a mezinárodních zkušeností.
- čl.11. Seznamovat služební vedení se zkušenostmi a připomínkami členů z aplikace zákona o služebním poměru a jeho prováděcích předpisů zejména v oblasti zdravotní a fyzické způsobilosti k výkonu služby.
- čl.12. Prostřednictvím přímých jednání usilovat o posilování vzájemné informovanosti s Ministerstvem vnitra ČR a zejména s Generálním ředitelstvím HZS ČR. Iniciativně předkládat ministru vnitra a generálnímu řediteli HZS ČR návrhy na zlepšení této součinnosti.
- čl.13. Důsledně uplatňovat právo vyššího odborového orgánu a KO OSH a ZO na projednávání návrhů zákonů a návrhů ostatních právních předpisů, vč. interních aktů řízení služebních funkcionářů na příslušných stupních řízení, týkajících se důležitých zájmů členů, zejména hospodářských, služebních, platových a sociálních podmínek.
- čl.14. Důsledně trvat na dodržování právního rámce aplikace zákona o služebním poměru a v případě nedostatečné komunikace ministerstva vnitra, generálního ředitelství HZS ČR nebo HZS kraje s OSH použít všechny legální prostředky ke zjednaní nápravy přiměřeně závažnosti situace, včetně možnosti organizování veřejného protestu členů, medializace problému apod.
- čl.15. Spolupracovat s poslanci na přípravě, případně oponentuře materiálů, předkládaných poslanecké sněmovně ministerstvem vnitra. V rámci věcné oponentury prosazovat pozměňovací návrhy v zájmu svých členů. V případě zásadního rozporu iniciovat poslanecké návrhy právních norem nebo zákonů. Pro ten účel poskytovat poslancům odborný servis včetně ekonomických a právních rozborů.
- čl.16. Úzce spolupracovat s odborovými svazy působícími v bezpečnostních sborech.
- čl.17. Udržovat úzké pracovní kontakty se slovenskými hasičskými odbory, vzájemně se informovat o situaci v PO a IZS.
- čl.18. Věnovat trvalou pozornost propagaci činnosti OSH ve sdělovacích prostředcích a vést vlastní, průběžně aktualizovanou webovou prezentaci.
- čl.19. Věnovat trvalou pozornost metodické pomoci KO OSH v kolektivním vyjednávání.
- čl.20. Střežit v rámci ČMKOS zachování konfederativního principu. V případě jeho porušení nebo jiného ohrožení nezávislosti OSH v rámci centrály z ní vystoupit.

XVII. Fakta a čísla z novodobé historie profesionálních hasičů (Ing. Jiří Nagaj)

Profesionální požární ochrana prošla v období posledních třiceti let zásadními změnami. Počátkem 70.let se postupně začal měnit podíl zásahové činnosti jednotek požární ochrany ze zásahů u požárů ve prospěch technických zásahů. Profesionální jednotky požární ochrany svou akceschopností postupně nahrazovaly nefungující nebo neexistující druhy technických služeb. Této skutečnosti bylo nutno v dalších letech přizpůsobit právní úpravu a organizaci, které by lépe vystihovaly potřeby zabezpečení požární ochrany, záchranné činnosti a prohloubily efektivnost vynakládání prostředků na tuto činnost. Nová organizace Hasičského záchranného sboru České republiky a zavedení služebního poměru příslušníků tohoto sboru na přelomu tisíciletí k tomu vytvořila potřebné předpoklady.

Organizace požární ochrany v sedmdesátých a osmdesátých letech je úzce spojena s osobou náčelníka Hlavní správy požární ochrany MV ČR plk. ing. Pavla Stoklásky. V těchto letech byly položeny základy moderní organizace požární ochrany vydáním zákona ČNR č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, které vyústily v závěru devadesátých let v zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů v jednotně organizovaný HZS ČR napojený na rozpočet Ministerstva vnitra a ve služební poměr příslušníků HZS ČR dle zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky. Usnesení vlády ČSR č. 299 z 26.11.1985 ke zprávě o materiálně technickém vybavení složek požární ochrany v ČSR, o vývoji a výrobě požární techniky, uložilo ministru financí zajistit v rozpočtech na léta 1986 až 1990 potřebné finanční prostředky pro požární ochranu s účelovým určením pro ministerstvo vnitra na zajišťování vybraných druhů požární techniky a jiných věcných prostředků požární ochrany určené pro národní výbory na zajišťování požární ochrany v krajích a okresech a rozepsat je formou orientačních ukazatelů. Dále uložila radám KNV a radě NVP zajistit dispoziční právo náčelníků inspekcí PO nakládat s prostředky účelově vázanými pro požární ochranu.

Usnesení vlády ČSR č. 322 z 9.12.1985 ke zprávě o početních stavech Sboru požární ochrany na léta 1986 až 1990 konstatovalo, že k 31.12.1985 činil stav příslušníků 5 592, t.j. 43% z celkového stavu 13 000 příslušníků dle požárně ekonomického hodnocení územních celků. Zároveň schválilo navýšení početních stavů z 5 592 příslušníků v roce 1985 na 6 744 příslušníků v roce 1990.

Zákon ČNR č. 133/1985 Sb., o požární ochraně zřídil Sbor požární ochrany, který byl tvořen správami Sboru požární ochrany - zvláštními orgány krajských a okresních národních výborů a útvarů Sboru požární ochrany - zařízeními krajských a okresních národních výborů.

Celkové početní stavy Sboru požární ochrany určovala vláda a organizaci správ a útvarů Sboru PO a jejich početní stavy stanovil ministr vnitra. Správa Sboru PO byla řízena předsedou národního výboru a správou Sboru PO vyššího stupně. Správa řídila útvar Sboru požární ochrany. Náčelníka správy Sboru PO jmenoval do funkce a odvolával předseda národního výboru na návrh náčelníka správy Sboru PO vyššího stupně. V pracovněprávních vztazích příslušníků Sboru PO plnil úkoly vedoucího organizace náčelník příslušné správy Sboru PO. S využitím § 5 zákoníku práce byly zákonem o požární ochraně upraveny odchylky v pracovněprávních vztazích řešených zákoníkem práce pro příslušníky Sboru PO.

Období r. 1985 až 1990 je spojováno s pokusy o vytvoření samostatné rozpočtové kapitoly požární ochrany. Zákon o požární ochraně i organizace správ a útvarů Sboru PO byly plně využitelné i po politických a ekonomických změnách souvisejících s tímto obdobím.

Usnesením vlády č. 304 ze 14.11.1990 ke zprávě o materiálně technickém zabezpečení jednotek požární ochrany vyslovila vláda souhlas s delimitací prostředků na činnost Sboru PO a na vybranou požární techniku z působnosti národních výborů do působnosti ministerstva vnitra k 1.1.1991. Pro hospodaření s těmito prostředky byla zvolena forma samostatných příspěvkových organizací pod názvem „Správa a útvar Sboru PO“ zřízených v měsíci prosinci 1990 přednosty okresních úřadů podle § 19 odst. b) zákona ČNR č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech. Tím měla být završena příprava nové právní úpravy požární ochrany včetně zavedení služebního poměru pro příslušníky Sboru PO.

Vládní návrh zákona, tisk ČNR 119, kterým se navrhovalo změnit a doplnit zákon ČNR č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, spočíval ve vytvoření samostatného, jednotně organizovaného a na místních orgánech státní správy nezávislého Sboru požární ochrany, který by jako státní orgán vykonával státní správu na úseku požární ochrany a prováděl práce související se zdoláváním požárů. Vzhledem k tomu, že návrh novely zákona o PO našel podporu pouze u části odborné veřejnosti a v pěti z devíti výborů ČNR, které jej projednávaly, nově jmenovaný ministr vnitra Tomáš Sokol po dohodě s předsedou vlády Petrem Pithartem materiál z projednávání na plénu ČNR stáhl.

Období 1990 až 1992 je spojeno s přípravou katalogu prací a novými mzdovými předpisy. Mzda před r. 1992 byla ekonomickým nástrojem k donucení práce a jejího odměňování podle množství, kvality, kvalifikovanosti a společenského významu. Povolání hasič neexistovalo a jeho činnost byla srovnávána s dělníkem při výrobě hraček a pomocníkem strojního zámečníka. Prvním krokem k nápravě bylo vytvoření povolání hasič a jeho zařazení do jednotného katalogu prací, který stanovuje základní relace mezi pracemi podle jejich složitosti, odpovědnosti a namáhavosti. Dalšími kritérii jsou požadavky na odbornou přípravu a další vzdělávání, požadavky

na úroveň praktických znalostí a dovedností, požadavky na náročnost pracovních vztahů, organizační a řídicí náročnost, míra odpovědnosti za škody a za zdraví, zátěž fyzická, smyslová a psychická, negativní vlivy práce a mimořádné vlastnosti a schopnosti požadované při výkonu práce. Zástupcům hlavní správy Sboru PO MV ČR a Federálního odborového svazu požárníků z povolání se podařilo přesvědčit komisi pro přípravu katalogu prací, která se skládala ze 40 zástupců národních a federálních resortů, aby povolání hasič na základě posouzení analytickou bodovací metodou hodnocení prací bylo zařazeno do 5. až 11. platové třídy jednotného dvanácti třídního katalogu prací.

Obdobný přístup zástupců resortních i odborových orgánů byl volen i při přípravě zákona č. 1/1992 Sb., o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a průměrném výdělků, zákon č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a některých dalších organizacích a orgánech, nařízení vlády č. 255/1992 Sb., o platových poměrech příslušníků Sboru požární ochrana ČR a nařízení vlády č. 79/1994 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ozbrojených sil, bezpečnostních sborů a služeb, orgánů celní správy, příslušníků Sboru požární ochrany a zaměstnanců některých dalších organizací (služební platový řád). V těchto předpisech se podařilo zapracovat specifiku povolání hasič v odměňování pracovní pohotovosti, práce přesčas, v hodnostních a zvláštních příplatcích až po zvýhodněný zápočet praxe pro příslušníky pracující převážně manuálně nesplňující požadavek odborného vzdělání. Tím bylo od roku 1992 dosaženo odstranění dlouhodobého finančního podhodnocení práce hasičů.

Počátkem devadesátých let se podařilo ministerstvu vnitra ve spolupráci s přednosty okresních úřadů vybavit příslušníky Sboru požární ochrany kvalitními ochrannými pomůckami.

Po opakovaných interpelacích ministra vnitra Jana Rumla poslancem Vácou došlo ke změně hospodaření ve Sboru PO a neinvestiční prostředky na požární ochranu byly od 1.1.1994 převedeny z kapitoly ministerstva vnitra okresním úřadům cestou územních rozpočtů v kapitole všeobecná pokladní správa. Investiční prostředky na vybrané druhy požární techniky byly správám a útvarům Sboru PO nadále přidělovány z rozpočtu ministerstva vnitra cestou hlavní správy Sboru PO MV, přičemž na většině investičních akcí se významně spolupodílely okresní úřady.

Usnesením vlády č. 646 ze 16.11.1994 ke zprávě o plošném rozmístění sil a prostředků jednotek požární ochrany v ČR a k početním stavům příslušníků Sborů PO schválila vláda stávající počet 7 701 příslušníků s perspektivou dosažení jejich celkového počtu 9 800 v roce 2005. Dále uložila ministru vnitra, přednostům okresních úřadů a primátorům měst Brna, Ostravy, Plzně a hl.m. Prahy zabezpečit nárůsty počtu příslušníků, dislokaci a početní obsazení stanic Sboru PO a usměrňovat dotace obcím pro dobrovolné jednotky PO. Deficit v investičních výdajích do

požární techniky vzniklý v průběhu předchozích let byl stanoven na 5835 mil. Kč. Z této částky připadlo 4060 mil. Kč na obměnu zastaralé techniky a 1774 mil. Kč na novou techniku. Plošným rozmístěním došlo k vytvoření vazeb mezi různými druhy jednotek požární ochrany, které vedou k lepší efektivnosti ve využití speciální požární techniky, odbornosti členů jednotek PO a účelnějšímu rozdělování dotací obcím s tím, že cílů by mělo být dosaženo do roku 2010.

Novelizací zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně zákonem č. 203/1994 Sb. došlo s účinností od 1.1.1995 ke vzniku hasičských záchranných sborů okresů. Novela reagovala zejména na zrušení krajských národních výborů a na vydání nových zákonů č. 367/1990 Sb., o obcích a zákona č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech.

Usnesením branného a bezpečnostního výboru PS PČR č. 344/1996 ke zprávě o současném stavu požární ochrany a jejím vývoji výbor ocenil skutečnost, že poprvé v historii státu byla zcela zprůhledněna a právně zakotvena přesná pravidla pro poskytnutí pomoci občanovi při ochraně jeho zdraví, života nebo majetku při vzniku požárů, živelních pohrom a jiných mimořádných událostí. Zároveň doporučil MV ČR vytvořit právní předpis, který by řešil zavedení odchodného a příspěvku za službu pro příslušníky HZS ČR v závislosti na výsluze let obdobně jako u Policie ČR. Projednávání rozpočtu na požární ochranu na příslušný kalendářní rok v rámci schvalování zákona o státním rozpočtu v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR ve Výboru pro veřejnou správu, regionální rozvoj a životní prostředí a ve Výboru pro obranu a bezpečnost vytvořilo předpoklad pro objektivizaci potřeb složek požární ochrany v souladu s možnostmi společnosti.

Při projednávání návrhu státního rozpočtu na rok 1996 v rozpočtovém výboru PČR dne 23.11.1995 byl uplatněn OSH požadavek navýšení mzdových prostředků pro HZS okresů nejméně ve výši dalšího platu tj. 95,6 mil. Kč. Ministr financí Ing. Ivan Kočárník CSc. požádal o doložení požadavku příslušnými propočty. Po předložení 34 stránkového rozboru a prokázání oprávněnosti požadavku bylo žádosti vyhověno a rozpočet HZS okresů ve mzdách byl posílen o 100 mil. Kč.

Období po parlamentních volbách v červnu 1996 je spojeno s činností poslance a od voleb 1998 místopředsedy Výboru pro obranu a bezpečnost Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Jana Žižky, ředitele HZS okresu Kladno a od 1.1.2001 ředitele HZS Středočeského kraje. V tomto období se podařilo zcela nově vytvořit komplex zákonů tvořících brannou a krizovou legislativu. Z dalších problémů se podařilo prosadit zařazení příslušníka HZS ČR do náhradní vojenské služby, osvobození příslušníka HZS ČR od účasti na vojenských cvičeních, výjimku z povinnosti uzavřít pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla složek IZS (úspora jen v roce 2000 pro HZS ČR činila 57 mil. Kč. a pro obce 191 mil. Kč), prodloužit interval prohlídky STK a měření emisí pro vozidla jednotek PO ze 6 měsíců na 12 měsíců a další.

Vývoj investičních výdajů HZS ČR v letech 1995 až 2000 nepokrýval ani meziroční inflační nárůst a současná hodnota deficitu strojních investic představovala 6295 mil. Kč. Vývoj provozních výdajů byl v přímém rozporu s růstem zásahové činnosti, která s sebou nese zvýšenou spotřebu energie, paliv, hasiv, služeb a materiálu. Usnesením Výboru pro obranu a bezpečnost PS PČR č.113 ze dne 3.2. 2000 vzal výbor na vědomí skutečnost, že z porovnání návrhu rozpočtu HZS ČR na rok 2000 a materiálů k plošnému pokrytí vyplývá, že k odstranění deficitu v rozpočtu HZS ČR a zajištění plné funkčnosti systému požární ochrany je zapotřebí:

1. investic ve výši 1500 mil. Kč v prvním roce, 1200 mil. Kč v druhém roce a 800 mil. Kč v dalších letech až do roku 2010,
2. meziroční nárůst 400 příslušníků počínaje rokem 2001 až do dosažení cílového početního stavu v roce 2005,
3. nárůst 450 mil. Kč nejméně po dobu 3 let, což při meziročním nárůstu 400 příslušníků činí v roce 2003 průměrně 225 tis. Kč na příslušníka.

Uchráněné hodnoty u požárů převyšovaly dvojnásobně náklady na jednotky PO. Škody v ČR ve srovnání se zahraničím představovaly nejnižší hodnoty vzhledem k hrubému domácímu produktu. Tento efekt spočíval především v tom, že místo dislokace nejbližší jednotky PO bylo ve více než 60% případů vzdáleno do 5 km od místa mimořádné události.

Další novelizace zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně zákonem č. 163/1998 Sb. byla provedena z iniciativy Senátu ČR a přiblížila zavedením odchodného v § 57 b) a náhrady za ztrátu na platu v § 57 c) modifikovaný pracovní právní vztah příslušníků HZS ČR služebnímu poměru.

Na počátku devadesátých let proběhla řada jednání, jejichž záměrem bylo vytvoření jednotného zákona nejen pro příslušníky bezpečnostních sborů, ale i pro vojáky z povolání. Ministerstvo obrany se nakonec rozhodlo pro samostatnou úpravu služebního poměru vojáků z povolání. Výsledkem tohoto rozhodnutí bylo přijetí zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, který výrazně posílil právní postavení vojáků z povolání a na několik let vytvořil znatelný rozdíl právě mezi postavením vojáků a postavením příslušníků bezpečnostních sborů.

Legislativní práce na přípravě nového zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů byly zahájeny v roce 1998.

Požadavek OSH o začlenění příslušníků HZS ČR do zákona o společném služebním poměru s příslušníky Policie ČR, Celní správy ČR, Vězeňská služba ČR, Bezpečnostní informační služby a Úřadu pro zahraniční styky a informace byl projednán 14.5.1999 na MVČR za účasti ministra PHDr. Václava Grulichy, jeho náměstků JUDr. Zářeckého, prof.Streckové, Ing.Pánkové, VPR Ing. Štěpána, ředitele sekce legislativy JUDr. Nováka, JUDr. Tomka, předsedy ČMKOS JUDr. Falbra, předsedy OSH JUDr. Muhlfeita, poradce předsedy OSH Ing.Nagaje a místopředsedy VOB poslance

sněmovny Parlamentu ČR J. Žižky. V písemném materiálu předloženém VPR byly shrnuty klíčové body, o kterých bylo nutno politicky rozhodnout na úrovni ministra (nejen legislativní řešení pracovně právních vztahů, ale i postavení a působnost orgánů státní správy na úseku požární ochrany, problematika záchranného sboru včetně organizační struktury apod.)

Ministrem bylo v rámci jednání rozhodnuto o tom, že resort připraví paragrafové znění zákona o společném služebním poměru tak, aby se vztahoval i na hasiče. Takový postup se jevil jako logické vyústění současných trendů v právní úpravě služebního poměru, zejména s ohledem na změnu druhu zaměstnaneckého vztahu celníků a hasičů v období posledních let.

Příprava zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních byla ovlivněna celou řadou okolností a vzájemných souvislostí s vývojem právní úpravy ostatních zaměstnaneckých vztahů. Vláda zavázala zpracovatele zákona, aby příprava zákona byla koordinovaná s přípravou zákona o státní službě, který dnes známe jako zákon č.218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech.

Novelizací zákona č.2/1969Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR, ve znění pozdějších předpisů, byla na přelomu tisíciletí rozšířena působnost ministerstva vnitra o problematiku krizového řízení, civilního nouzového plánování, ochrany obyvatelstva a integrovaného záchranného systému. V souvislosti s tím nabyl dnem 1.1.2001 účinnosti: zákon č. 237/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 133/1985Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů a zákon č.240/2000 Sb., o krizovém řízení a změně některých zákonů (krizový zákon).

Usnesením vlády č.53 z 20.1.1999 k zabezpečení přechodu státní správy ve věcech civilní ochrany z ministerstva obrany na ministerstvo vnitra bylo v návaznosti na zákon č. 239/2000 Sb. převedeno k 1.1.2001 z ministerstva obrany na ministerstvo vnitra 874 pracovníků, z toho pro zabezpečení úkolů ministerstva 648 pracovníků a pro HZS krajů 229 pracovníků.

Usnesením vlády č. 391 z 19.4.2000 k zavedení jednotného evropského čísla tísňového volání v ČR byly určeny početní stavy HZS ČR na rok 2001 v počtu 8427 příslušníků a navýšen cílový početní stav HZS ČR na 9950 příslušníků.

Usnesením vlády č. 1222 ze 4.12.2000 k vytvoření podmínek pro plnění úkolů Hasičského záchranného sboru ČR v oblasti ochrany obyvatelstva bylo k 1.1.2001 převedeno 341 pracovníků okresních úřadů na HZS krajů.

Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů dal vznik dnem 1.1.2001 novému jednotně organizovanému

Hasičskému záchrannému sboru, který je napojen na rozpočet ministerstva vnitra. Sbor je tvořen generálním ředitelstvím, které je součástí ministerstva vnitra a 14 hasičskými záchrannými sbory krajů, které jsou organizačními složkami státu a účetními jednotkami. Generální ředitelství a záchranné sbory krajů jsou orgány státní správy na úseku požární ochrany. Příslušníci Hasičského záchranného sboru České republiky jsou ve služebním poměru podle zákona č.186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky s odchylkami stanovenými § 10 až 18 zákona č. 238/2000 Sb.

Schvalovacímu procesu zákona č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR v červnu 2000 předcházelo projednávání vládních návrhů změn zákona č. 65/1965 Sb., zákoníku práce a zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a některých dalších organizacích a orgánech.

Novela zákoníku práce v květnu 2000 spočívala např. ve vypuštění slov „příslušníků Sboru požární ochrany“ z § 5 zákoníku práce, na jehož základě byla odchylně od zákoníku práce již v období od 1.7.1986 do 31.12.2000 upravena jak pracovní doba v § 55, tak i pracovní pohotovost v § 56 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně. Při přípravě zákona o HZS bylo reagováno i na snížení fondu týdenní pracovní doby v zákoníku práce změnou poměru z původních 18 hodin výkonu práce a 6 hodin pracovní pohotovosti na 16 hodin výkonu služby a 8 hodin služební pohotovosti (dále jen „16:8 hodinám“).

Novela zákona o platu v květnu 2000 spočívala např. ve snížení objemu finanční náročnosti odměňování pracovní (služební) pohotovosti. V § 19 odst.1 se od 1.1.2001 při nařízené nebo dohodnuté pracovní (služební) pohotovosti již nevychází průměrného hodinového výdělku, ale pouze z podílu platového tarifu, zvláštního a osobního příplatku, a tím došlo ke snížení výše odměny pohotovosti příslušníka HZS ČR v průměru o 200 Kč měsíčně.

Po celou dobu přechodu příslušníků HZS ČR z pracovního poměru do služebního poměru bylo deklarováno, že se pozice příslušníků má zlepšit a nikoliv zhoršit. Z důvodu systémově vyřešit odstranění zápočtu přestávek do doby výkonu služby a zamezit propadu celkového příjmu příslušníka HZS ČR s nerovnoměrně rozvrženou dobou služby byl přímo v § 14 odst.1 zákona zapracován poměr 16:8 hodinám. (a tím snížena týdenní doba služby ze 42,5 hod. na 37,5 hod. služby).

GŘ nerealizován námět OSH pro rok 2001 na odstranění propadu SP za dovolenou navýšením zvláštního příplatku o 200 Kč přísl./měs tj. 2400 Kč přísl./rok, což zhruba odpovídá měsíčnímu úhrnu příplatků ze směny, o které je služební příjem nižší proti propočtu platu v roce 2000.

Požadavek OSH na zavedení kázeňských (nezdaněných) odměn pro rok 2002 v obdobné výši jako u příslušníků Policie ČR dle Státního závěrečného účtu ČR

za rok 2000 šlo o částku 5800 Kč přísl./rok. GŘ byl námět realizován pro rok 2002 ve výši 47 963 tis. Kč pro 9198 příslušníků t.j. 5214 Kč přísl./rok a v dalších letech např. pro rok 2004 ve výši 58 663 tis.Kč pro 9698 příslušníků t.j. 6049 Kč přísl./rok. Při vyjednávání mezi vládou a odbory v srpnu 2002 o mzdách pro rok 2003 byl zástupcem OSH uplatněn požadavek na přidělení 500 mil. Kč pro MV ČR ze 700 mil. Kč náhrad pro všechny resorty z důvodu možnosti navýšení zvláštního příplatku příslušníků HZS krajů ze 1254 Kč v roce 2002 na 2700 Kč v roce 2003. Důvodem byla skutečnost, že příslušníci Policie ČR měli zvláštní příplatek ve výši 2900 Kč a u příslušníků HZS krajů při změně pracovního na služební poměr nedošlo za dva roky k žádné sebemenší platové úpravě ani k promítnutí navýšení příplatků ze směnnosti. Návrhu bylo vyhověno a MV ČR byly pro rok 2003 posíleny mzdové prostředky o 160 mil. Kč na navýšení zvláštního příplatku hasičů a dalších 340 mil.Kč na posílení příplatků ze směn pro policisty i hasiče. Přes tyto skutečnosti došlo k navýšení zvláštních příplatků v HZS krajů v roce 2003 pouze na 2172 Kč (tzn., že nejméně cca 59 mil. Kč bylo využito GŘ HZS ČR pro jiné účely než na navýšení zvláštních příplatků) s tím, že požadované hodnoty 2700 Kč pro rok 2003 bylo dosaženo až v průběhu roku 2009.

Výše zvláštních příplatků příslušníků HZS krajů dosáhla:

v roce 2001 - 1133 Kč, 2002 - 1254 Kč, 2003 - 2172 Kč, 2004 - 2403 Kč, 2005 - 2541 Kč, 2006 - 2541 Kč, 2007- 2345 Kč, 2008 - 2446 Kč, 2009 - 2787 Kč.

Zákonem č. 626/2004 Sb. změnou zákonů v návaznosti na reformu veřejných financí došlo mimo jiné ke zrušení dalších platů a odsunutí účinnosti zák. č. 361/2003 z 1.1.2005 na 1.1.2006

Nařízením vlády č.637/2004 Sb. došlo k zavedení zvýšené tabulky o 40% pro příslušníky bezpečnostních sborů.

Podle navržených tabulek ministrem Bublanem pro rok 2006 při překlopení o 3 třídy by došlo podle propočtů OSH u denních v průměru k nárůstu o 2800,- Kč a u směnových v průměru o 820,- Kč. Při překlopení o 4 třídy by došlo u denních k průměrnému nárůstu o 879,- Kč a u směna k absolutnímu propadu, počínaje 1. třídou (cca 100 lidí) od 208,- Kč, až po 6. třídu o 1715,- Kč , což by v průměru činilo propad směnařů o 1174,- Kč.

Zabránění propadu platu příslušníka směny HZS kraje v roce 2006 proti roku 2005 šlo docílit v podmínkách organizace navýšením zvláštního příplatku (o výši propadu) nebo navýšením zařazení v platovém tarifu o jednu třídu. Systémovým řešením by byla úprava navýšení stupnice základních tarifů podle §114 odst. 2 ze tehdejších 10% na 20% bez potřeby navýšení mzdových prostředků.

Finanční dopady zákona č. 361/2003 Sb. v návaznosti na účinnost zákona od 1.1.2007 a státní rozpočet na rok 2007

Po 15 letech působnosti zákona č.143/1992 Sb., o platu odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech došlo, po účinnosti zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů dnem 1.1. 2007, k zásadní změně systému odměňování. Nárůst stupnice základních tarifů o 8,5 % od 1.1. 2007, vytvořil předpoklad, zabránění propadu nově stanoveného služebního příjmu příslušníků HZS krajů zařazených ve směnné službě.

Nová zvýšená stupnice základních tarifů kompenzovala zrušení celého komplexu příplatků, vyplývajících právě ze směnného režimu služby (v něm slouží 73,23% příslušníků HZS krajů) a zrušení hodnotního příplatku, což v souhrnu činilo 20% skladby tehdejšího platu. Navíc došlo ke snížení odměny za služební pohotovost z 50 na 35% resp. ze 100 na 70%, což mělo negativní dopad na skladbu platu ještě o 3% a neplacená služba přesčas ještě o další 2% tj. celkem snížení o 25% platu před 1.1.2007.

Pro výpočet potřebné výše služebního příjmu na rok 2007 bylo využito inventarizace zařazení příslušníků HZS krajů do platových tříd a stupňů se stavem k 31.12.2005 a návrh OSH na zařazení těchto příslušníků k 1.1.2007 podle nařízení vlády č.104/2005 - katalogu činností v bezpečnostních sborech zpravidla o 3 resp. 4 tarifní třídy níže proti stávajícímu zařazení dle nařízení vlády č. 469/2003 Sb.

Stupnice základních tarifů s navýšením o 8,5 % proti roku 2006 použitá od 1.1. 2007 vycházela z novely zákona. Základní stupnice byla uplatněna pro příslušníky HZS krajů zařazené v denním výkonu služby (dále jen denní). Zvýšení o 10% náleželo příslušníkům směny HZS krajů. Pro zařazení do tarifního stupně byl proveden zápočet doby služby k 1.1.2007 podle zákona, což vedlo ke snížení zpravidla až o 2 tarifní stupně proti stávající úpravě.

Při výpočtu potřebné výše služebního příjmu od 1.1. 2007 podle novely zákona se dále vycházelo z předpokladu OSH, že příplatky za vedení i osobní příplatky budou stanoveny ve stejné výši jako dosud a zvláštní příplatky u příslušníků v zásahových jednotkách (dále jen směna) budou stanoveny v základní výši 3500 Kč. Při snížení zařazení příslušníků o 3 platové třídy by podle propočtů OSH došlo v roce 2007 proti roku 2006 k navýšení služebního příjmu u denních příslušníků v průměru o 2946 Kč a u příslušníků směny v průměru o 2053 Kč.

Při snížení zařazení příslušníků o 4 platové třídy by podle propočtů OSH došlo v roce 2007 proti roku 2006 k navýšení služebního příjmu u více než 97 % příslušníků směny v průměru o 409 Kč.

Při zařazování příslušníků směny do platových tříd v roce 2007 proti zařazení v roce 2006 při snížení zařazení příslušníků o 4 platové třídy by došlo k propadu služeb-

ního příjmu pouze v individuálních případech (3 %), u kterých šlo docílit nápravu zejména navýšením zvláštního příplatku. Státní rozpočet na rok 2007 schválil pro bezpečnostní sbory nárůst prostředků na platy cestou kapitol příslušných resortů o 4,5% proti roku 2006 a další 4,5% byly zabezpečeny v kapitole Všeobecná pokladní správa s účelovým použitím pro zabezpečení účinnosti zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů dnem 1.1.2007.

Za posledních 19 let bylo (1990 až 2008) ze státního rozpočtu přiděleno Hasičskému záchrannému sboru ČR 10 495 mil.Kč na investiční výdaje a 13 006 mil. Kč na provozní výdaje, **viz příloha č. 9 a 10.**

V devadesátých letech se podařilo ve spolupráci MV, HS Sboru PO MV, MPSV, MF, okresních úřadů, správ a útvarů Sboru PO a OSH docílit významného posunu ve výstavbě a modernizaci požárních stanic a zbrojnic, ve vybavení příslušníků nejnovějšími ochrannými pomůckami, změnit systém odměňování a zejména sociálního zabezpečení příslušníků. S pochopením a podporou činnosti hasičů jsme se setkávali při projednávání všech zásadních materiálů ve vládě, Poslanecké sněmovně a Senátu Parlamentu ČR.

V těchto letech byly položeny základy moderní organizace požární ochrany vydáním zákona ČNR č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, které vyústily v závěru devadesátých let v zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů v jednotně organizovaný HZS ČR napojený na rozpočet Ministerstva vnitra a ve služební poměr příslušníků HZS ČR dle zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky.

S odstupem 10 let lze potvrdit, že tzv. krizová legislativa, nová organizace Hasičského záchranného sboru České republiky, zavedení služebního poměru příslušníků tohoto sboru se osvědčily a přispěly ke stabilizaci příslušníků a občanských zaměstnanců HZS krajů a vytvořily potřebné předpoklady k dalšímu zkvalitnění služby občanům.

Závěrem

děkuji všem, kteří v průběhu uplynulých dvaceti let pracovali jako předsedové závodních výborů našich základních organizací a všem, kteří se vystřídali jako lídři krajských organizací v předsednictvu OSH. Zvláště těžké to měl JUDr. Vladimír Mühlfeit, který stál 17 let nejen v čele svazu, ale musel po celou tuto dobu vykonávat alespoň nejnútnejší činnosti i jako předseda ZO Litoměřice a po vzniku kraje musel plnohodnotně stíhat i výkon funkce předsedy Krajské organizace OSH ústeckého kraje.

Děkuji i těm, kteří se vystřídali v miniaparátu OSH a zasloužili se svojí prací o dobré jméno OSH. Jde v první řadě o pana Ing. Ladislava Čadského, o paní Hanu Trčkovou, dále pak pana JUDr. Jiřího Smerdula, pana Luboše Levého, pana Josefa Mařana, pana Ing. Vladislava Vávru, paní Jindřišku Vávrovou a paní Věru Šibravovou. Největší poděkování za práci v aparátu OSH patří beze sporu panu Josefu Richterovi, který i po odchodu od Sboru a z odborových funkcí několik let obětavě pomáhal s administrativou v kanceláři OSH.

Přílohy

Příloha č. 1

Počet členů OSH za r. 1993 - 2009 (str.5)

Příloha č. 2

Počet členů VPF za r. 1993 - 2009 (str.5)

Příloha č. 3

Roční čerpání VPF za r. 1993 - 2009 (str.5)

Příloha č.4

Vývoj průměrného platu v ROPO a HZS krajů za léta 1990 – 2008 (str.12)

Příloha č.5

Meziroční nárůst průměrného platu HZS krajů za léta 1990 – 2008 /v Kč/ (str.12)

Příloha č.6

Meziroční nárůst průměrného platu HZS krajů za léta 1990 – 2008 /v %/ (str.12)

Příloha č.7

Porovnání výhod služebního a pracovního poměru (str.15)

Příloha č.8

Funkční období ministrů vnitra, jejich náměstků pro PO, náčelníků HSPO, vrchních ředitelů, vrchních požárních radů a generálních ředitelů (str.19)

Příloha č.9

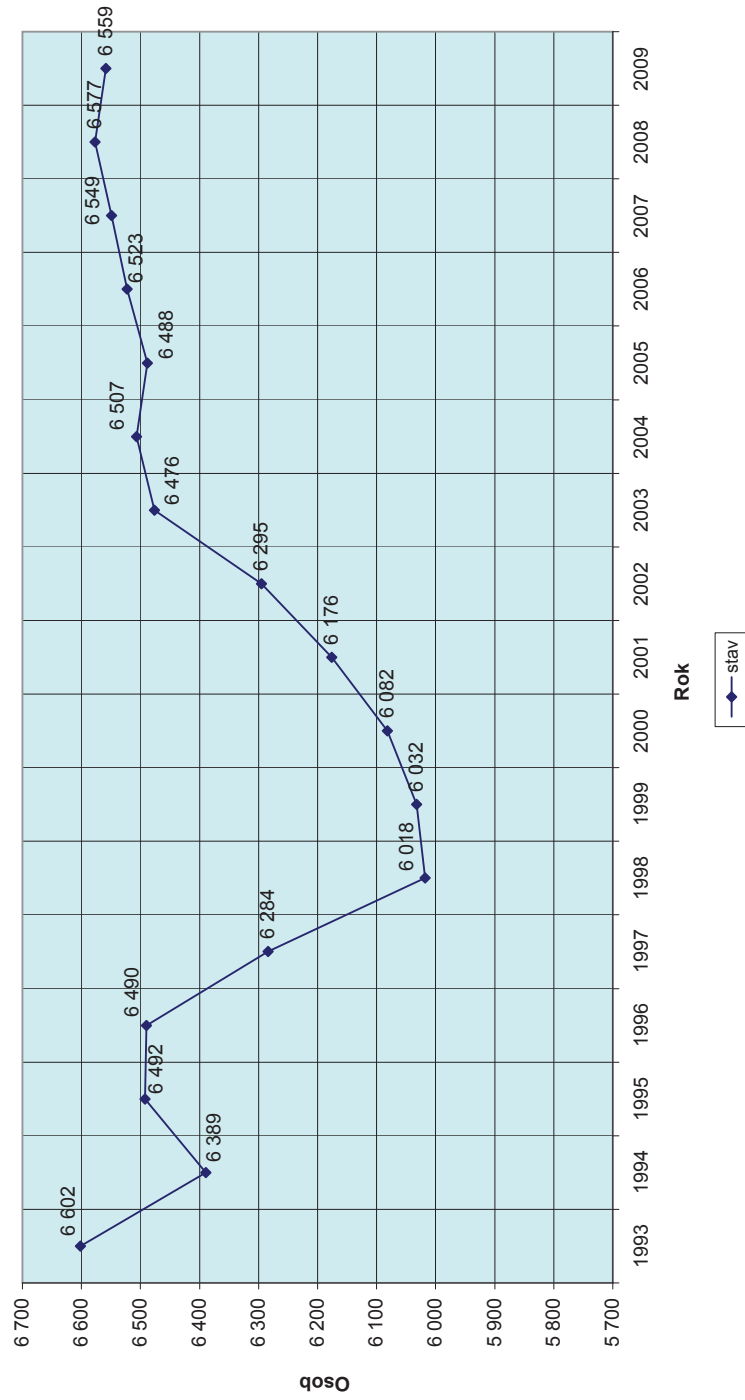
Služební příjem příslušníků bezpečnostních sborů 2008 až 2009 (str.53)

Příloha č.10

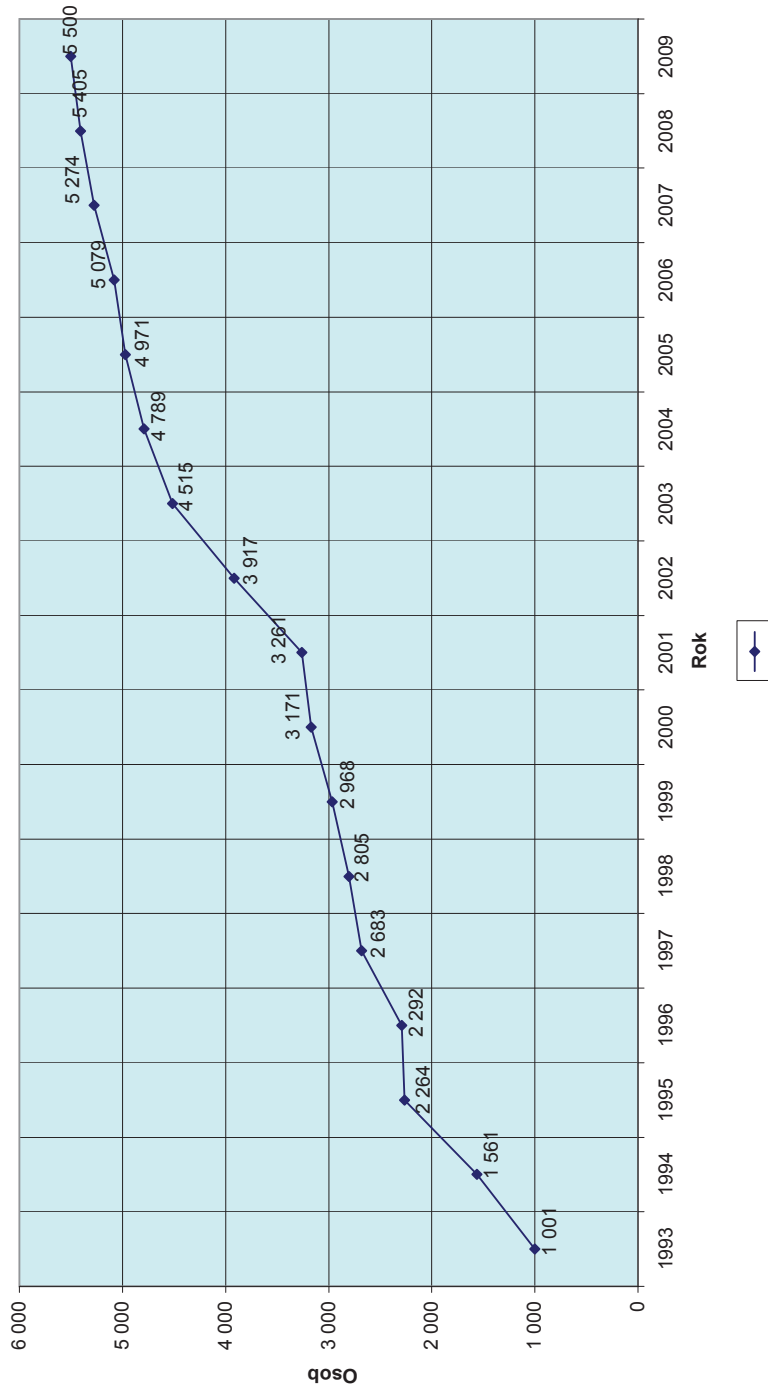
Rozpočet HZS krajů (do roku 2000 HZS okresů a magistrátních měst)
- skutečnost dle státního závěrečného účtu (str.53)

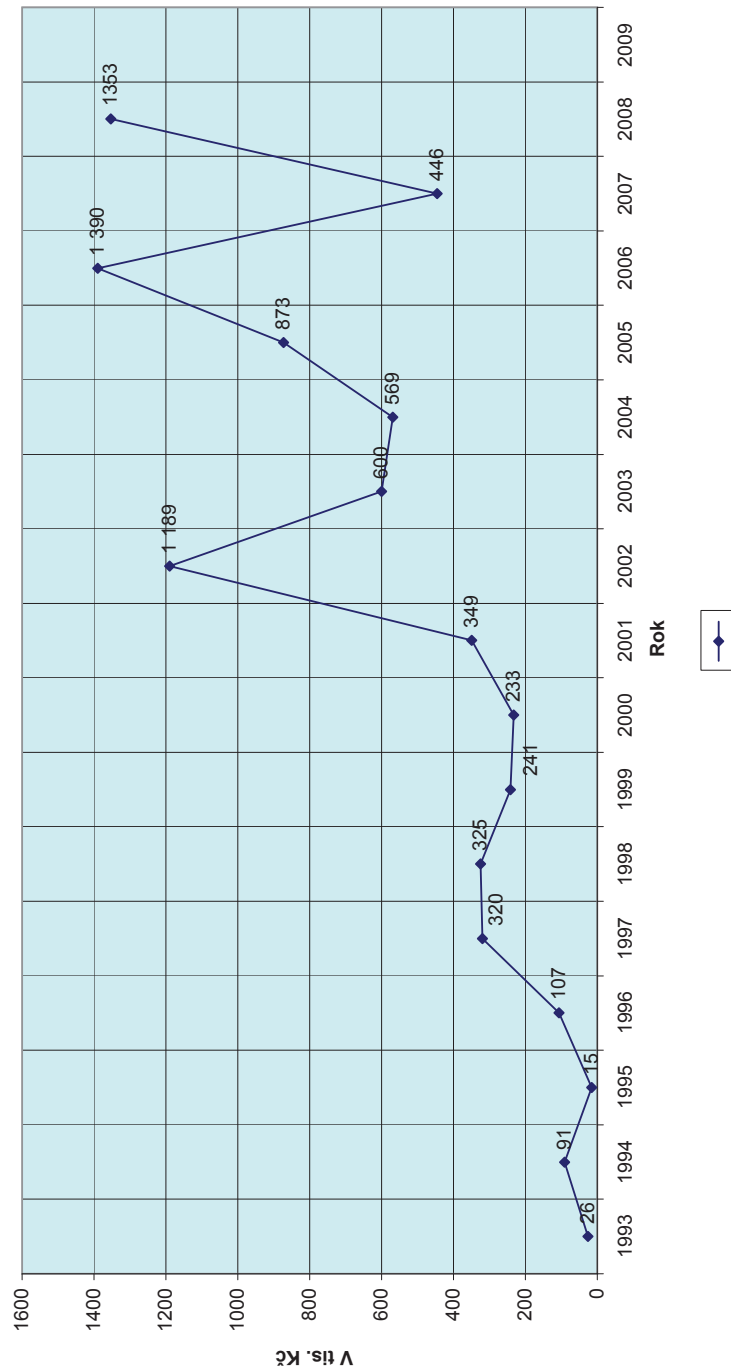
Příloha č. 1 Počet členů OSH za r. 1993 – 2009

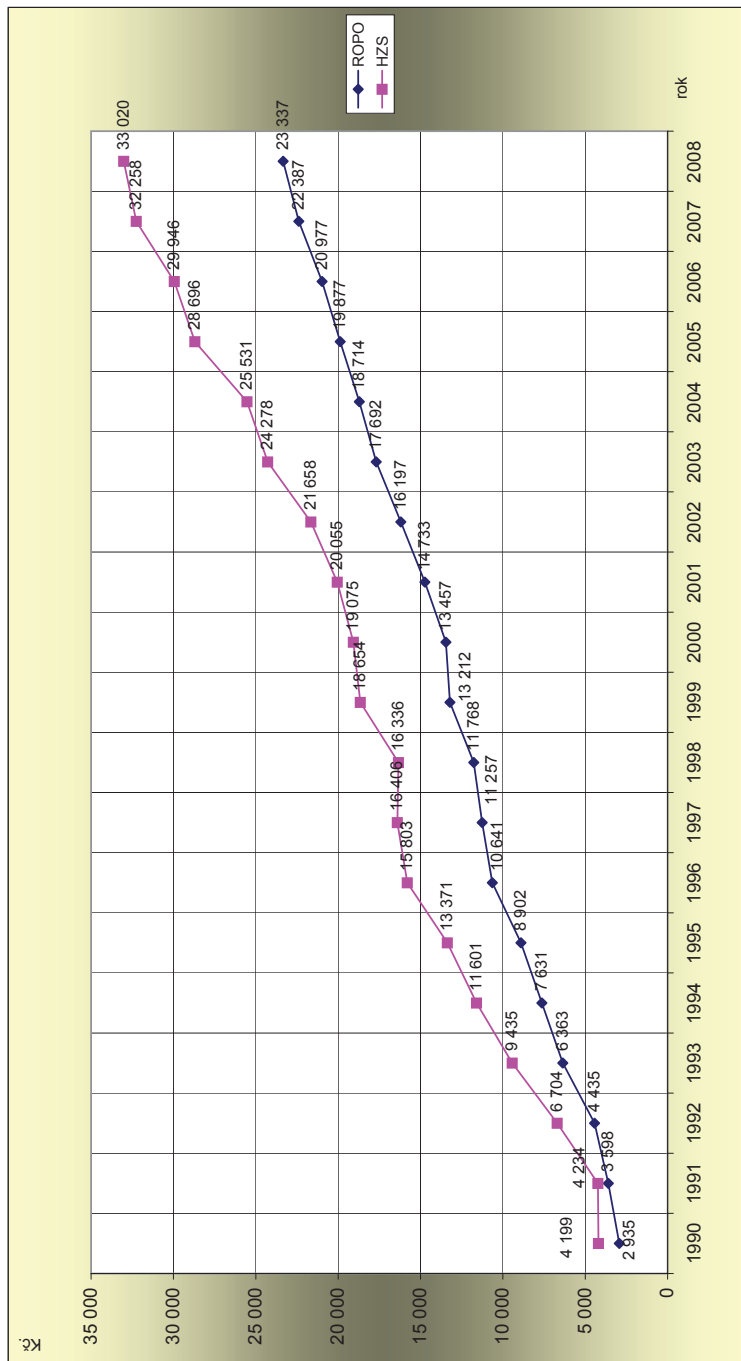
Příloha č. 2 Počet členů VPF za r. 1993 – 2009

Příloha č. 3 Roční čerpání VPF za r. 1993 – 2009

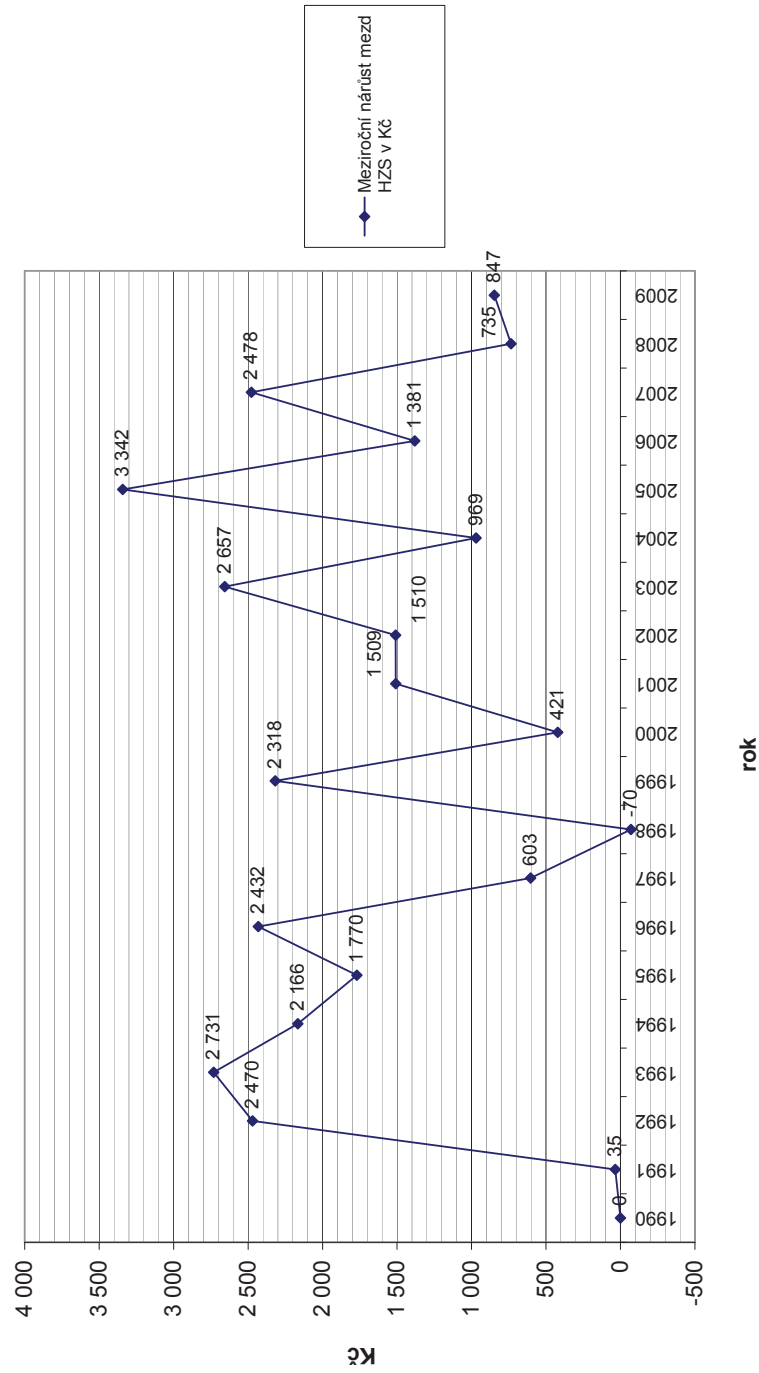

Příloha č. 4 Vývoj průměrného platu v ROPO a HZS krajů za léta 1990 – 2008

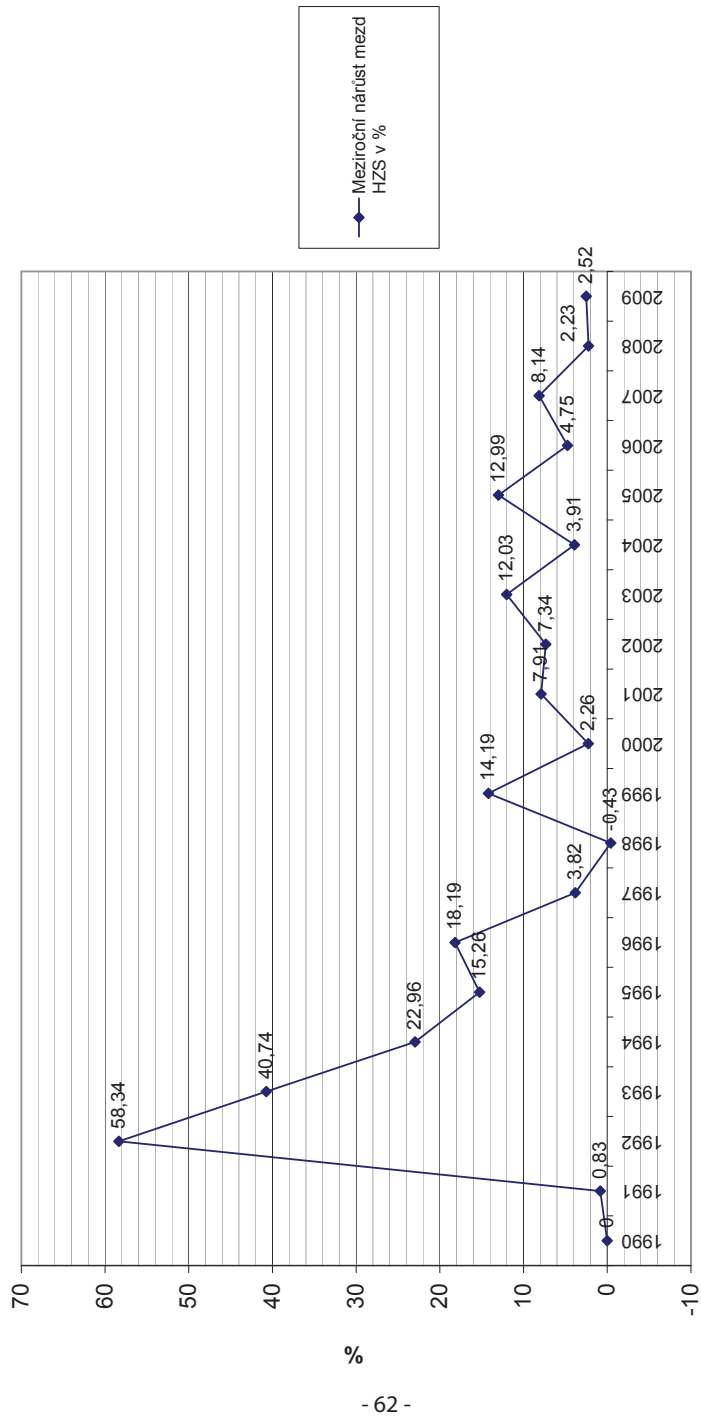
	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ROPO	2935	3598	4435	6363	7631	8902	10641	11257	11768	13212	13457	14733	16197	17692	18714	19877	20977	22387	23337
HZS	4199	4234	6704	9435	11601	13371	15803	16406	16336	18654	19075	20055	21658	24278	25531	28696	29946	32258	33020

Příloha č. 5 Meziroční nárůst mezd HZS krajů za léta 1990 až 2008 v Kč

Za správnost: Ing. Nagaj, 30. 8. 2009

Příloha č. 6 Meziroční nárůst mezd HZS krajů za léta 1990 až 2008 v %

Za správnost: Ing. Nagaj, 30.8.2009

Příloha č. 7 Porovnání výhod služebního poměru

Pracovní poměr dle zákona č. 163/1998 Sb.

1. Dovolená

věk do 32 let

denní - 20 dnů

směna - 10 směn + 2 směny náhr. volna

věk 33 let a starší

denní - 25 dnů

směna - 12 směn + 2 směny náhr. volna

Závěr: výhodnější úprava u služebního poměru

o 2 dny dovolené u denních příslušníků 33 let a starší

o 9 kalendářních dnů u denních příslušníků do 32 let

o 2 směny dovolené u směných příslušníků do 32 let

2. Ozdravný pobyt

Povinnost

a) starší 40 let a výkon zvláště obtížné a zdraví

škodlivé práce

b) 10 let výkonu práce v HZS

c) rozhodne-li lékař

Právo

a) 40 let a služební poměr

nejméně 10 let

b) 10 let výkonu zvláště obtížné

a zdraví škodlivé služby

c) rozhodne-li lékař

Závěr: zpřísnění podmínek ozdravného pobytu u denních příslušníků, kde kromě 40 let věku je zároveň podmínka 10 let služby u HZS, ale výhodnější úprava než preventivní rehabilitace u služebního poměru policistů.

3. Odchodné

Základ = 2 platy

a) ze zdravotních důvodů dle § 46 odst. 1 d) ZP

2 platy + 1/2 platu za každý další rok služby

tj. max. 6 platů za 8 let služby

b) starší 45 let a odpracováno nejméně 8 let

2 platy + 1/2 platu za každý další rok služby

tj. max. 6 platů za 16 let služby

Základ za 6 let služby = 1 plat

a) směna 1/2 platu za každý další rok

max. 6 platů tj. za 16 let služby

b) denní 1/3 za každý další rok

max. 6 platů tj. za 21 let služby

Závěr: - shodné maximum odchodného ve výši 6 platů

- výhodnější úprava u služebního poměru např. ve směně lze dosáhnout

maxima již ve věku 34 let

4. Náhrada za ztrátu na platu

ze zdravotních důvodů dle § 46 odst. 1 d) ZP
8 let práce v HZS a starší 45 let až 5 let
45 až 55 let po dobu až 5 let
55 let až důchod po dobu až 7 let

Platové vyrovnání

není stanovena věková hranice
ani délka služby, lze pobírat
pouze 1 rok

Závěr: - platové vyrovnání se vzhledem k vyloučení možnosti souběhu s příplatkem za službu se prakticky v Policii ČR nevyužívá
- naproti tomu náhrada za ztrátu na platu je v HZS ČR nejvýznamnější institut v souvislosti se skončením pracovního poměru

5. Příspěvek za službu

V pracovním poměru neexistuje.

20 % hrubého měsíčního příjmu
za 10 let služby
a 1 % za každý další rok služby

Závěr: - nejvýznamnější institut v souvislosti se skončením služebního poměru tvoří až 90 % všech nákladů v Policii ČR a v Armádě ČR v souvislosti se skončením služebního poměru
- není omezen souběhem s výdělkem z nové pracovní činnosti a vyplácení je ukončeno až dovršením nároku na starobní důchod
- valorizace při navýšení základny pro výpočet důchodu

6. Nemocenská péče a sociální zabezpečení

50 % průměrného výdělku 1. – 3. den nemoci

100 % průměrného výdělku
po dobu 1 měsíce

69 % průměrného výdělku 4.
a další den nemoci

(při úrazu z povolání až 12 měsíců)

Závěr: - výrazně výhodnější úprava služebního poměru
- stejná úprava platí i pro ošetřování člena rodiny

7. Úmrtné

V pracovním poměru neexistuje.

Trojnásobek hrubého měsíčního příjmu pozůstalým.

Za správnost : Ing. Nagaj, 30.8. 2009

Příloha č. 8 Funkční období ministrů vnitra, náměstků MV řídicích hasiče, náčelníků HSPO, vrchních ředitelů a generálních ředitelů

MINISTŘI VNITRA	od	do	NAMĚSTCI MV	od	do	náč.HSPO, VŘ, VPR, GR	od	do
27.4.1924 Ing. Josef JUING	10_70	4_88	26.10.1926 Karel NOVÁK		6_90	3.2.1939 plk. Ing. Pavel STOKLÁSEK	5_75	10_90
28.4.1933 RSDr. Václav JIREČEK	4_88	12_89						
3.7.1940 JUDr. Antonín HRAZDÍRA	12_89	6_90						
Tomáš HRADÍLEK	6_90	11_90	plk. JUDr. František DRBOHLAV	7_90	11_91	14.10.1938 pplk. Vlastimil NOVOTNÝ	11_90	10_92
JUDr. Tomáš SOKOL	11_90	6_92	Ing. Jaroslav KROLUPER, CSc.	12_91	5_92			
5.3.1953 Jan RUMIL	7_92	11_97	9.1.1942 Ing. Vladimír ZEMAN	6_92	12_96	7.7.1963 mjr. Ing. František CHUDĚJ	11_92	4_93
						7.4.1963 plk. Ing. Vladimír VLČEK	5_93	1_95
						30.4.1950 plk. Ing. Vladislav BANASINSKÝ	2_95	5_97
25.7.1952 Ing. Jindřich VODIČKA	11_97	1_98	18.12.1935 Ing. Josef ČAP	3_97	4_98	13.4.1950 genmjr. Ing. Miroslav ŠTĚPÁN	6_97	4_00
24.11.1956 JUDr. Cyril SVOBODA	1_98	7_98	27.2.1961 Ing. Jaroslav KOPŘIVA	5_98	3_00			
3.5.1932 PhDr. Václav GRULICH	7_98	4_00						
30.10.1969 Mgr. Stanislav GROSS	4_00	8_04	13.4.1950 genmjr. Ing. Miroslav ŠTĚPÁN	4_00	9_06			
13.1.1951 Mgr. František BUBLAN	8_04	9_06						
1.1.1967 MUDr. Mgr. Ivan LANGER	9_06	5_09	17.5.1967 Ing. Jaroslav SALIVAR	9_06	11_09	13.4.1950 genmjr. Ing. Miroslav ŠTĚPÁN	9_06	
9.7.1968 Ing. Martin PECINA, MBA	5_09							

Za správnost: Ing. Nagej, 30.11.2009

Příloha č. 9 Služební příjem příslušníků bezpečnostních sborů 2008 až 2009 dle státního rozpočtu

	SR 2008		SR 2009*		Nárůst (Kč)		Nárůst (%)	
	Počet příslušníci	Mzdy tis. Kč	Počet příslušníci	Mzdy tis. Kč	Prům.plat Kč	Prům.plat 2009/08	Prům.plat 2009/08	Prům.plat 2009/08
Hasiči	9 394	3 740 932	9 614	3 984 578	34 538	1 353	104,0756	
Policie	48 043	18 105 635	47 997	18 824 469	32 683	1 278	104,0699	
Věz.slужba	6 853	2 243 162	6 853	2 312 780	28 124	847	103,1036	
Celníci	5 100	1 964 113	5 045	2 025 848	33 463	1 370	104,2676	
Celkem	69 390	26 053 842	69 509	27 147 675	32 547	1 258	104,0200	
Nárůst 2009/2008				1 093 833				

	SR 2009(+3,5%TT)			Roční potřeba úspor			Skutečná potřeba úspor		
	Počet příslušníci	Mzdy tis. Kč	Prům.plat Kč	Potřeba 3,5%	Nárůst 3,5%	Prům.plat 2009/08	Potřeba 3,5%	Nárůst 3,5%	Prům.plat 2009/08
Hasiči	9 614	4 124 038	35 747	139 460	1 209	1 209	81 347	705	705
Policie	47 997	19 483 325	33 827	658 856	1 144	1 144	384 311	667	667
Věz.slужba	6 853	2 393 727	29 108	80 947	984	984	47 217	574	574
Celníci	5 045	2 096 753	34 634	70 905	1 171	1 171	41 359	683	683
Celkem	69 509	28 097 844	33 686	950 169	1 139	1 139	554 233	664	664
Nárůst 2009/2008									

Poznámka:

* dle zákona č.475/2008 Sb., o státním rozpočtu ČR bez navýšení mezd vyjadřuje nárůst 3,5% potřebu úspor pro zajištění navržených tarifních tabulek od 1.6.2009 postací 58,33 % z částky 950 169 tis.Kč tj. 554 223 tis. Kč

Za správnost: Ing.Nagaj, 30.8.2009

Příloha č. 10 Rozpočet HZS krajů (do roku 2000 HZS okresů a magistrátních měst ČR)
skutečnost dle státního závěrečného účtu

rok	investice (tis. Kč)	zaměstnanci (osoby)	mzdy (tis. Kč)	Č mzda (Kč)	OPPP (tis. Kč)	FKSP (tis. Kč)	provoz (tis. Kč)	Č provoz (Kč)	pojištění (tis. Kč)	sociální dávky (tis. Kč)	celkem neinv.	celkem (tis. Kč)
1990	172 500	5 517	278 000	4 199			167 400	30 343			445 400	617 900
1991	126 200	5 441	276 472	4 234			209 155	38 441			485 627	611 827
1992	208 000	6 392	514 207	6 704			255 556	39 981			769 763	977 763
1993	183 000	6 463	731 741	9 435			314 153	48 608	263 427		1 309 321	1 492 321
1994	232 900	6 549	911 729	11 601			376 341	57 465	319 105		1 607 175	1 840 075
1995	265 713	7 496	1 202 708	13 371			573 852	76 554	420 948		2 197 508	2 463 221
1996	357 895	7 752	1 470 024	15 803			750 740	96 845	514 573		2 735 337	3 093 232
1997	296 800	7 818	1 539 100	16 406			845 600	108 161	538 685		2 923 385	3 220 185
1998	395 236	7 819	1 532 761	16 336			873 910	111 767	567 005		2 973 676	3 368 912
1999	435 593	7 906	1 769 777	18 654		34 630	966 374	122 233	615 220	31 043	3 417 044	3 852 637
2000	436 200	7 936	1 816 593	19 075		36 127	1 066 210	134 351	637 996	59 393	3 616 319	4 052 519
2001	487 642	8 658	2 083 643	20 055	64 845	41 443	922 521	106 551	750 453	30 868	3 893 773	4 381 415
2002	578 871	9 187	2 387 661	21 658	102 734	47 746	1 011 367	110 087	859 533	40 134	4 449 175	5 028 046
2003	759 808	9 722	2 832 379	24 278	102 419	56 660	1 082 489	111 344	1 016 936	44 908	5 135 791	5 895 599
2004	729 984	9 608	2 943 575	25 531	106 755	58 861	1 034 087	107 628	1 053 808	34 841	5 231 927	5 961 911
2005	899 745	9 654	3 324 351	28 696	110 988	66 491	668 946	69 292	1 184 326	64 502	5 419 604	6 318 849
2006	1 341 880	9 613	3 454 488	29 946	104 725	69 083	681 088	70 851	1 233 254	80 299	5 622 937	6 964 817
2007	1 236 001	9 717	3 761 428	32 258	112 800	75 226	602 085	61 962	1 331 010	76 598	5 959 147	7 195 148
2008	1 351 617	9 756	3 865 660	33 020	106 966	77 312	604 925	62 005	1 364 053	120 160	6 139 076	7 490 693

Pozn.:

1) Neinvestiční výdaje HZS byly v letech 1990-1993 součástí rozpočtu kap. MVČR, 1994-2000 kap.VPS, 2001 a dále kap.MVČR

2) Neinvestiční výdaje HZS Praha byly v letech 1990-1994 součástí rozpočtu Magistrátu hl.m. Prahy

3) Výdaje 2001 po navýšení o delimitaci z MO ČR 486 322 tis.Kč a Oků 207 990 tis.Kč

Za správnost: Ing. Nagaj, 30.8.2009

20 let Odborového svazu hasičů
1990 - 2010

Publikaci zpracoval kolektiv autorů Odborového svazu hasičů
© Odborový svaz Hasičů, Náměstí W. Churchilla 2, 113 59 Praha 3

Vydal Odborový svaz hasičů

Vydání I.

Praha 2010

www.osh.cz

Foto na obálce: © Bc. Michal Kalous

Tisk: Uniprint, s.r.o., Rychnov nad Kněžnou